

Delårsrapport 3. kvartal 2021

SPAREBANK 1 ØSTLANDET

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	2
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	18
Utvidet resultatregnskap	19
Balanse	20
Endring i egenkapital	21
Kontantstrømoppstilling	23
Noter til regnskapet	24
Note 1 Regnskapsprinsipper	24
Note 2 Endringer i konsernsammensetninger	28
Note 3 Segmentinformasjon	29
Note 4 Kapitaldekning	31
Note 5 Utlån til og fordringer på kunder	33
Note 6 Tap på utlån og forpliktelser	37
Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	41
Note 8 Finansielle derivater	42
Note 9 Likviditetsrisiko	43
Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	44
Note 11 Derivater og motregning	47
Note 12 Kredittinstitusjoner – fordringer og gjeld	48
Note 13 Leieavtaler	48
Note 14 Andre eiendeler	49
Note 15 Innskudd fra og gjeld til kunder	49
Note 16 Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital	50
Note 17 Annen gjeld og balanseført forpliktelse	50
Note 18 Egenkapitalbevis og eierstruktur	51
Note 19 Netto renteinntekter	52
Note 20 Hendelser etter balansedagen	52
Resultater fra kvartalsregnskapene	53
Alternative resultatmål	54
Finanskalender 2022	58
Kontaktinformasjon	58

Hovedtall

Konsern	01.01-30.09		01.07-30.09		Året
	2021	2020	2021	2020	
Resultatsammendrag (mill. kroner)					
Netto renteinntekter	1 628	1 628	552	536	2 177
Netto provisjons- og andre inntekter	1 208	1 035	414	392	1 441
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	487	399	198	133	545
Sum netto inntekter	3 323	3 062	1 163	1 061	4 164
Sum driftskostnader	1 450	1 399	473	465	1 902
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	1 873	1 663	690	596	2 262
Tap på utlån og garantier	- 23	328	- 16	47	330
Driftsresultat før skatt	1 896	1 335	706	549	1 932
Skattekostnad	379	193	144	111	323
Resultat etter skatt	1 517	1 142	561	438	1 608
Renter hybridkapital	18	14	6	6	20
Resultat etter skatt inkl. renter hybridkapital ²⁾	1 498	1 128	555	432	1 589
Lønnsomhet					
Egenkapitalavkastning ¹⁾	11,8 %	9,7 %	12,6 %	10,9 %	10,1 %
Kostnadsprosent ¹⁾	43,6 %	45,7 %	40,7 %	43,8 %	45,7 %
Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital	1,44 %	1,51 %	1,41 %	1,44 %	1,51 %
Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital	1,34 %	1,06 %	1,44 %	1,17 %	1,12 %
Balanse og nøkkeltall					
Brutto utlån til kunder	119 511	113 624	119 511	113 624	113 368
Brutto utlån til kunder inkl. utlån overført til kredittforetak ¹⁾	170 369	160 993	170 369	160 993	161 259
Utlånsvekst siste 12 mnd ¹⁾	5,2 %	9,2 %	5,2 %	9,2 %	5,9 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. utlån overført til kredittforetak ¹⁾	5,8 %	9,3 %	5,8 %	9,3 %	7,0 %
Innskudd fra kunder	91 265	85 496	91 265	85 496	85 613
Innskuddsvekst siste 12 mnd ¹⁾	6,7 %	11,2 %	6,7 %	11,2 %	9,1 %
Innskuddsdekning ¹⁾	76,4 %	75,2 %	76,4 %	75,2 %	75,5 %
Innskuddsdekning inkl. utlån overført til kredittforetak ¹⁾	53,6 %	53,1 %	53,6 %	53,1 %	53,1 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	151 438	143 616	154 780	148 048	144 108
Forvaltningskapital ¹⁾	154 316	148 898	154 316	148 898	146 074
Forretningskapital ¹⁾	205 175	196 267	205 175	196 267	193 964
Tap og mislighold					
Tap på utlån i prosent av brutto utlån ¹⁾	0,0 %	0,4 %	-0,1 %	0,2 %	0,3 %
Brutto utlån i trinn 2 i prosent av sum brutto utlån	7,2 %	6,4 %	7,2 %	6,4 %	8,3 %
Brutto utlån i trinn 3 i prosent av sum brutto utlån	0,6 %	0,7 %	0,6 %	0,7 %	0,4 %
Soliditet og likviditet					
Ren kjernekapitaldekning	18,0 %	17,3 %	18,0 %	17,3 %	17,8 %
Kjernekapitaldekning	19,4 %	18,3 %	19,4 %	18,3 %	18,8 %
Kapitaldekning	21,3 %	20,2 %	21,3 %	20,2 %	20,8 %
Netto ansvarlig kapital	17 899	16 502	17 899	16 502	16 704
Egenkapitalprosent ¹⁾	12,1 %	11,2 %	12,1 %	11,2 %	11,7 %
Uvektet kjernekapitalandel	7,3 %	7,1 %	7,3 %	7,1 %	7,2 %
LCR ²⁾	144,6 %	152,0 %	144,6 %	152,0 %	140,6 %
LCR i NOK ²⁾	139,2 %	147,5 %	139,2 %	147,5 %	130,5 %
LCR i EUR ²⁾	315,7 %	621,0 %	315,7 %	621,0 %	619,0 %
Bemanning					
Antall årsverk ved utgangen av perioden	1 135	1 136	1 135	1 136	1 149

1) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

2) Liquidity Coverage Ratio: Måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon.

Egenkapitalbevis (EKB) ¹⁾	30.09.2021	30.09.2020	2020	2019	2018	2017
Eierandelsbrøk benyttet ved resultatfordeling	70,0 %	70,1 %	70,1 %	69,4 %	67,7 %	67,6 %
Antall utstedte bevis	115 829 789	115 829 789	115 829 789	115 829 789	115 319 521	107 179 987
Børskurs (i kr)	129,60	87,70	97,80	92,50	83,00	90,50
Børsverdi (mill. kroner)	15 012	10 158	11 328	10 714	9 572	9 700
Bokført egenkapital per EKB konsern ²⁾	106,53	96,18	99,08	92,67	83,63	80,96
Resultat per EKB, i kr ³⁾	9,01	6,80	9,58	11,43	8,17	7,81
Utbytte per EKB ⁴⁻⁵⁾			4,79 ⁵⁾	4,58 ⁴⁾	4,12	3,96
Pris/resultat per EKB ²⁾	10,76	9,65	10,21	8,09	10,16	11,59
Pris/bokført egenkapital ²⁾	1,22	0,91	0,99	1,00	0,99	1,12

1) SpareBank 1 Østlandet ble børsnotert 13.06.2017.

2) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

3) Resultat etter skatt og renter hybridkapital for kontrollerende eierinteresser * eierandelsbrøk benyttet ved resultatfordeling/antall EKB.

4) Utbyttegraden for 2019 ble i henhold til styrets reviderte innstilling kommunisert i børsmelding datert 19.03.2020, redusert fra 50 prosent til 40 prosent. Utbytte per EKB ble endret fra 5,72 kroner til 4,58 kroner.

5) Representantskapet vedtok 25. mars 2021 et utbytte på 555 mill. kroner (tilsvarende 4,79 per egenkapitalbevis), et kundeutbytte på 231 mill. kroner og avsetning til gavemidler på 6 mill. kroner av bankens overskudd for 2020. Dette gir en utdelingsgrad på 50 prosent av majoritetens andel av konsernresultatet i tråd med bankens langsiktig orienterte utbyttepolitikk. Utbetalingen ble gjennomført i to omganger. For ytterligere informasjon se note 18.

Styrets beretning

3. kvartal 2021 (Konserntall. Tall i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2020)

- Resultat etter skatt: 561 (438) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 12,6 (10,9) prosent
- Resultat per egenkapitalbevis: 3,32 (2,60)
- Netto renteinntekter: 552 (536) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 414 (392) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 198 (133) mill. kroner
- Sum driftskostnader: 473 (465) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: Netto inntektsføring på 16 (netto kostnad på 47) mill. kroner
- Ren kjernekapitaldekning: 18,0 (17,3) prosent
- Utlånsvekst siste kvartal inklusive lån overført til kredittforetak: 1,8 (1,9) prosent
- Innskuddsvekst siste kvartal: minus 1,4 (0,0) prosent

Per 30. september 2021 (Konserntall. Tall i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2020)

- Resultat etter skatt: 1 517 (1 142) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 11,8 (9,7) prosent
- Resultat per egenkapitalbevis: 8,96 (6,80) kroner
- Netto renteinntekter: 1 628 (1 628) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 1 208 (1 035) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 487 (399) mill. kroner
- Sum driftskostnader: 1 450 (1 399) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: Netto inntektsføring på 23 (netto kostnad på 328) mill. kroner
- Utlånsvekst siste 12 måneder inklusiv lån overført til kredittforetakene: 5,8 (9,3) prosent
- Innskuddsvekst siste 12 måneder: 6,7 (11,2) prosent

Viktige hendelser i tredje kvartal 2021

Utbetaling av resterende utbytte og kundeutbytte for regnskapsåret 2020

Styret i SpareBank 1 Østlandet besluttet 28. oktober 2021 å anvende fullmakten fra representantskapet til å utbetale resterende utbytte for regnskapsåret 2020. Beslutningen var basert på en vurdering fra styret om at utbetaling av resterende utbytte er forsvarlig, med bakgrunn i en vurdering av den makroøkonomiske utviklingen og bankens soliditet.

Den 7. april utbetalte banken et samlet utbytte til egenkapitalbeviserne på 203 mill. kroner, tilsvarende 1,75 kroner per egenkapitalbevis. I henhold til representantskapets disponering av årsresultatet for 2020, vedtok styret i SpareBank 1 Østlandet 28. oktober 2021 en ytterligere utbetaling på 352 mill. kroner, tilsvarende 3,04 kroner per egenkapitalbevis.

Styret i SpareBank 1 Østlandet vedtok også utbetaling av kundeutbytte med inntil 231 mill. kroner. Kundeutbyttet blir utbetalt til kunders konto rundt den 19. november, basert på hvor mye lån og innskudd de har hatt i banken gjennom 2020.

Renteendringer

SpareBank 1 Østlandet økte utlåns- og innskuddsrentene for privat- og bedriftskunder i løpet av 3. kvartal 2020 med inntil 0,25 prosentpoeng med virkning fra 1. oktober 2021 for nye lån, mens rentene for eksisterende utlån og innskudd endres fra 20. oktober for bedriftskunder og fra 17. november for privatkunder.

SpareBank 1 Forvaltning

SpareBank 1 Forvaltning konsernet ble etablert 1. mai 2021. På samme tidspunkt ble ODIN Forvaltning AS fisjonert ut av SpareBank 1 Gruppen AS og inn i SpareBank 1 Forvaltning AS til regnskapsmessig kontinuitet.

SpareBank 1 Forvaltning AS hadde ved overføringstidspunktet identiske eiere og eierandeler som SpareBank 1 Gruppen AS. Det ble gjort en rebalansering av eierandeler i SpareBank 1 Forvaltning AS den 27. september 2021 der SpareBank 1 Østlandet solgte seg ned fra en eierandel på 12,40 prosent i SpareBank 1 Forvaltning AS til en eierandel på 6,37 prosent. Dette nedsalget medførte en gevinst i morbankregnskapet til SpareBank 1 Østlandet på 37 mill. kroner, mens salgsgevinsten i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet ble 24 mill. kroner. Gevinsten i morbankregnskapet ble høyere enn gevinsten i konsernregnskapet som følge av at eierandelene var balanseført til historisk kostpris i morbankregnskapet, mens eierandelene i konsernregnskapet var balanseført etter egenkapitalmetoden.

SpareBank 1 Forvaltning AS kjøpte 1. juli 2021 SpareBank 1 Kapitalforvaltning og SpareBank 1 Verdipapirservise AS. Den 15. september 2021 ble det undertegnet avtale om å kjøpe SpareBank 1 SR Forvaltning. Regnskapsmessig vil dette først skje når nødvendige tillatelser fra Finanstilsynet er gitt, og ikke tidligere enn 1. desember 2021.

Bærekraftsveileder

Banken offentliggjorde i august vår nye bærekraftsveileder for små og mellomstore bedrifter som ønsker konkret hjelp med å komme i gang med sitt bærekraftsarbeid. Her presenteres fire praktiske steg for å komme i gang, samt ytterligere informasjon om relevante bærekraftsbegreper og internasjonale avtaler/ordninger.

Bærekraft på børs 2021

Banken oppnår karakter A og er på femte plass i rangeringen Bærekraft på børs 2021, hvor The Governance Group har analysert bærekraftsrapportene til de 100 største selskapene på Oslo Børs. Ifølge denne kåringen er vi dermed den beste banken i landet på bærekraftsrapportering.

Konsernet SpareBank 1 Østlandet

Konsernet består av SpareBank 1 Østlandet og de 100 prosent eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Innlandet AS, EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS, EiendomsMegler 1 Oslo AS (datterdatter), Youngstorget 5 AS og AS Vato, samt det 95 prosent eide datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS. Videre består konsernet av det 70,68 prosent eide holdingselskapet SpareBank 1 Østlandet VIT AS, som igjen eier 100 prosent av aksjene i datterselskapet TheVIT AS. Regnskapene til ovennevnte selskaper konsolideres fullt ut i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet.

SpareBank 1 Østlandet eier 12,40 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS, 6,37 prosent av SpareBank 1 Forvaltning AS, 18,00 prosent av SpareBank 1 Utvikling DA, 19,09 prosent av SpareBank 1 Kreditt AS, 33,33 prosent av SpareBank 1 Kundepleie AS, 9,99 prosent av BN Bank ASA, 25,00 prosent av SpareBank 1 Bank og Regnskap AS, 18,74 prosent av SpareBank 1 Betaling AS og 14,68 prosent av SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS. Videre eier banken 22,45 prosent av SpareBank 1 Boligkreditt AS og 10,65 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt AS (kredittforetakene). Resultatene fra ovennevnte selskaper resultatføres i bankens konsernregnskap tilsvarende bankens eierandel.

Konsernregnskap for tredje kvartal 2021

Konsernresultat

Konsernet SpareBank 1 Østlandets resultat etter skatt for tredje kvartal 2021 ble 561 (438) mill. kroner, mot 516 mill. kroner i andre kvartal 2021. Egenkapitalavkastningen ble 12,6 (10,9) prosent, mot 12,1 prosent i andre kvartal 2021.

Alle store inntektsposter bidro positivt til resultatforbedringen fra fjoråret, men endringen for finansielle eiendeler og forpliktelser bidro spesielt mye. Endringer i tapsavsetninger bidro også svært positivt, fra en tapsavsetning i tredje kvartal i 2020 på 47 mill. kroner til inngang på tap i tredje kvartal 2021 på 16 mill. kroner.

Spesifikasjon av konsernresultat etter skatt i mill. kroner	3. kv 21	2. kv 21	3. kv 20
Resultat etter skatt i morbanken	441	595	299
Mottatt utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper	0	-253	-7
Resultatandeler fra:			
SpareBank 1 Gruppen AS - Konserntall	53	93	72
SpareBank 1 Boligkreditt AS	11	3	12
SpareBank 1 Næringskreditt AS	-1	2	2
EiendomsMegler 1 Innlandet AS	1	6	6
EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - Konserntall	2	8	6
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	47	47	39
SpareBank 1 Østlandet VIT AS - Konserntall	0	2	1
SpareBank 1 Kreditt AS	10	1	0
SpareBank 1 Betaling AS	0	-4	-1
SpareBank 1 Forvaltning AS - Konserntall	1	4	0
BN Bank ASA	12	12	10
Youngstorget 5 AS	1	1	1
Øvrige konsernposter	-16	-1	-2
Resultat etter skatt for konsernet	561	516	438

Differansen mellom gevinsten i morbanken på 37 mill. kroner og gevinsten i konsernet på 24 mill. kroner i forbindelse med rebalanseringen av eierandeler i SpareBank 1 Forvaltning AS, inngår som øvrige konsernposter i ovenstående resultatspesifikasjon.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter ble 552 (536) mill. kroner, mot 542 mill. kroner i andre kvartal 2021. Netto renteinntekter bør ses i sammenheng med provisjonsinntekter fra lån og kreditter overført til deleide kredittforetak på totalt 129 (116) mill. kroner, mot 113 mill. kroner i andre kvartal 2021. Samlede netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra kredittforetak ble 681 (652) mill. kroner, mot 655 mill. kroner i andre kvartal 2021.

Økningen i samlede netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra kredittforetak fra samme periode i fjor skyldtes i hovedsak vekst i utlåns- og innskuddsvolum. Utlånsmarginene falt noe fra samme periode i fjor, mens innskuddsmarginene steg.

Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,41 (1,44) prosent, mot 1,44 prosent i andre kvartal 2021.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter ble 414 (392) mill. kroner mot 416 mill. kroner i andre kvartal 2021.

Tall i mill. kroner	3. kv 21	2. kv 21	3. kv 20
Betalingsformidling	45	32	27
Fonds- og forsikringsprovisjon	69	65	58
Provisjon fra kredittforetak	129	113	116
Provisjonsinntekter fra kredittkort	14	11	14
Eiendomsmegling	83	106	101
Regnskapstjenester	40	49	38
Øvrige inntekter	35	39	38
Netto provisjons- og andre inntekter	414	416	392

Foruten økningen i provisjon fra kredittforetakene, bidro høyere forsikrings- og fondsprovisjoner, samt en økning i provisjoner fra betalingsformidling til forbedringen i provisjons- og andre inntekter fra samme periode i fjor. Reduserte provisjonsinntekter fra eiendomsmegling trakk i motsatt retning.

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 198 (133) mill. kroner, mot 181 mill. kroner i andre kvartal 2021.

Tall i mill. kroner	3. kv 21	2. kv 21	3. kv 20
Utbytte fra aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	0	9	1
Resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	109	111	88
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	88	62	45
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	198	181	133

Resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet utgjorde 109 (88) mill. kroner, mot 111 mill. kroner i andre kvartal 2021. Gevinsten i konsernet på 24 mill. kroner i forbindelse med rebalanseringen av eierandeler i SpareBank 1 Forvaltning AS, inngår som øvrige konsernposter i resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet i tredje kvartal 2021.

Resultatandeler	3. kv 21	2. kv 21	3. kv 20
SpareBank 1 Gruppen AS	53	93	72
SpareBank 1 Boligkreditt AS	11	3	12
SpareBank 1 Næringskreditt AS	-1	2	2
SpareBank 1 Kreditt AS	10	1	0
SpareBank 1 Betaling AS	0	-4	-1
SpareBank 1 Forvaltning AS - Konserntall	1	4	0
BN Bank ASA	12	12	10
Øvrige konsernposter	24	0	-7
Resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	109	111	88

Driftskostnader

Sum driftskostnader ble 473 (465) mill. kroner, mot 492 mill. kroner i andre kvartal 2021.

Driftskostnader i mill. kroner	3. kv 21	2. kv 21	3. kv 20
Personalkostnader ekskl. restruktureringskostnader	279	283	269
Av-/nedskrivninger	31	30	33
IKT-kostnader	77	77	79
Markedsføring	16	21	15
Driftskostnader faste eiendommer	13	14	13
Øvrige driftskostnader	58	65	55
Sum driftskostnader før restruktureringskostnader	473	492	465
Restruktureringskostnader	0	0	0
Sum driftskostnader	473	492	465

Økningen i driftskostnader på 8 mill. kroner fra samme periode i fjor skyldtes i all hovedsak økte personalkostnader.

Per 30. september 2021 var det 1 135 (1 136) årsverk i konsernet. Netto bemanningsreduksjon på ett årsverk følger av en økning i datterselskapene med 6 årsverk og en reduksjon i morbanken med 7 årsverk.

Tap på utlån og garantier

Tap på utlån og garantier ga en netto inntektsføring på 16 (kostnad på 47) mill. kroner, mot en kostnad på 11 mill. kroner i andre kvartal 2021.

Isolerte effekter i mill. kroner	3. kv 21	2. kv 21	3. kv 20
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	13	-2	5
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger (PD/LGD)	-26	8	0
Endring ECL grunnet endret scenarievekting	0	0	0
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	-14	5	5
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	-5	0	-15
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	-14	-7	38
Periodens netto konstaterte tap	17	12	19
Periodens tapskostnad	-16	11	47

De modellgenererte tapsavsetningene (trinn 1 og trinn 2) ble redusert med 14 (økt med 5) mill. kroner, mot en økning på 5 mill. kroner i andre kvartal 2021. Reduksjonen i de modellgenererte tapsavsetningene skyldtes hovedsakelig endring i forventet kredittap (ECL) grunnet justerte sentrale forutsetninger. Avsetning for antatt, men ikke-observert migrering (PMA) ble redusert med 5 (15) mill. kroner, mens de ble holdt uendret i andre kvartal 2021. De individuelle tapsavsetningene (trinn 3) ble redusert med 14 (økte med 38) mill. kroner, mot en reduksjon på 7 mill. kroner i andre kvartal 2021. Periodens netto konstaterte tap var 17 (19) mill. kroner, mot 12 mill. kroner i andre kvartal 2021.

For mer utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 1 «Regnskapsprinsipper» note 5 «Utlån til og fordringer på kunder», og note 6 «Tap på utlån og forpliktelser».

Av konsernet SpareBank 1 Østlandets samlede utlån, inkludert lån overført til kredittforetakene, var 74 (74) prosent utlån til personmarkedet, som hovedsakelig består av boliglån. Bedriftsmarkedsporteføljen har lav eksponering mot sykliske bransjer.

Kredittrisiko

Konsernets balanseførte tapsavsetning på utlån og forpliktelser per 30. september 2021 var 485 (642) mill. kroner, mot 518 mill. kroner per 30. juni 2021. Reduksjonen fra samme periode i fjor skyldtes en kombinasjon av redusert modellmessig overstyring for antatt, ikke observert migrering (PMA) og reduserte individuelle tapsavsetninger.

Konsernets utlån og forpliktelser er gruppert i tre grupper; trinn 1, trinn 2 og trinn 3.

Trinn 1 benyttes for utlån og forpliktelser som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for 12 måneders forventet tap.

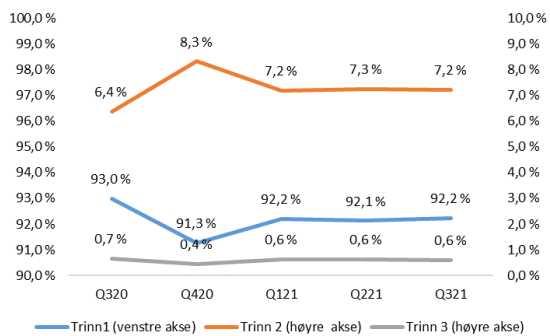
Trinn 2 benyttes for utlån og forpliktelser som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden de ble innvilget, men hvor det ikke er inntruffet kredittap på balansedato. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for forventet tap over levetiden.

Trinn 3 benyttes for utlån og forpliktelser som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det på balansedato vurderes å foreligge et mislighold som medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. For disse eiendelene avsettes det for forventet tap over levetiden.

Brutto utlån og forpliktelser definert som trinn 3 utgjorde 703 (751) mill. kroner per 30. september 2021, mot 742 mill. kroner per 30. juni 2021. Dette tilsvarte 0,59 (0,66) prosent av brutto utlån per 30. september 2021, mot 0,63 prosent av brutto utlån per 30. juni 2021.

Av brutto utlån og forpliktelser definert som trinn 3 var 111 (221) mill. kroner avsatt til tap per 30. september 2021, mot 126 mill. kroner i avsetning per 30. juni 2021. Dette gir en avsetningsgrad på 15,9 (29,4) prosent per 30. september 2021, mot en avsetningsgrad på 16,9 prosent per 30. juni 2021.

Brutto eksponering på de ulike trinnene fordelte seg slik:

For utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 5 «Utlån til og fordringer på kunder», og note 6 «Tap på utlån og forpliktelser».

Kredittrisikoen målt med bankens kredittmodeller har vært stabil gjennom tredje kvartal 2021, og dette gjelder innenfor både person- og bedriftsmarkedet. De individuelle tapsavsetningene for person- og bedriftsmarked har også vært stabile. Så langt har bankens kredittrisiko vært lite påvirket av koronakrisen, men det er fortsatt mulighet for at målt kredittrisiko kan øke etter hvert som koronakrisen får gjennomslag i bankens kredittmodeller. Ved utgangen av tredje kvartal 2021 var bankens målte kredittrisiko innenfor styrets vedtatte risikotoleranse. Det er styrets vurdering at konsernets kredittrisiko er moderat til lav.

Utlån til kunder

Brutto utlån til kunder, inklusive utlån overført til kredittforetakene, var 170,4 (161,0) mrd. kroner per 30. september 2021, mot 167,3 mrd. kroner per 30. juni 2021. Det var per 30. september 2021 overført lån for 49,9 (46,2) mrd. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS og 1,0 (1,2) mrd. kroner til SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Utlånsveksten de siste tolv månedene, inklusive utlån overført til kredittforetakene, var 9,4 (13,7) mrd. kroner, tilsvarende 5,8 (9,3) prosent. Veksten fordelte seg med 7,0 (10,7) mrd. kroner, tilsvarende 5,8 (9,8) prosent, i personmarkedet og 2,4 (3,0) mrd. kroner, tilsvarende 5,8 (7,7) prosent i bedriftsmarkedet.

Innskudd fra kunder

Per 30. september 2021 var innskudd fra kunder 91,3 (85,5) mrd. kroner, mot 92,6 mrd. kroner per 30. juni 2021. Innskuddsveksten siste 12 måneder

var 5,8 (8,6) mrd. kroner, tilsvarende 6,7 (11,2) prosent. Veksten fordelte seg med 2,6 (5,0) mrd. kroner, tilsvarende 5,5 (11,5) prosent, i personmarkedet og 3,1 (3,6) mrd. kroner, tilsvarende 8,4 (10,9) prosent, i bedriftsmarkedet. Innskuddsdekningen i konsernet var 76,4 (75,2) prosent. Innskuddsdekningen i konsernet, inklusive utlån overført til kredittforetakene, var 53,6 (53,1) prosent.

Likviditet

Innlån fra kredittinstitusjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (senior gjeld, senior etterstilt gjeld, ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner) var 41,0 (42,7) mrd. kroner, hvorav 47,8 (47,3) prosent var i Euro. Gjennomsnittlig løpetid på konsernets langsiktige finansiering var 4,0 (4,2) år, mens gjennomsnittlig løpetid på alle innlån var 3,7 (3,6) år.

Det er tatt opp 350 mill. kroner i fondsobligasjoner og 1.500 mill. kroner i senior etterstilt gjeld i 3. kvartal 2021.

LCR (Liquidity Coverage Ratio) var per 30. september 2021 på 144,6 (152,0) prosent, mens gjennomsnitt siste år var 142,4 (149,8) prosent. Konsernet hadde en sterk likviditetssituasjon forut for Koronautbruddet i Norge, og denne har holdt seg sterk gjennom koronakrisen. Styrets vurdering er at konsernets likviditetssituasjon er betryggende.

Egenkapitalbevis

Eierandelskapitalen besto 30. september 2021 av 115 829 789 (115 829 789) egenkapitalbevis, og bokført egenkapital per egenkapitalbevis var 105,82 (96,00) kroner. Resultat per egenkapitalbevis ble 3,32 (2,60) kroner for tredje kvartal 2021, mot 3,05 kroner for andre kvartal 2021.

Per 30. september 2021 var børskursen på bankens egenkapitalbevis (ticker «SPOL») 129,60 (87,70) kroner, mot 119,00 kroner per 30. juni 2021.

Styret besluttet 28. oktober 2021 å anvende fullmakten fra representantskapet til å utbetale resterende utbytte for regnskapsåret 2020. Vedtaket kom i lys av Finansforetakslovens § 10-6, første ledd og nylige føringer fra nasjonale tilsynsmyndigheter. Styret vurderer situasjonen dithen at utbetaling av resterende utbytte er forsvarlig, med bakgrunn i en vurdering av den makroøkonomiske utviklingen og bankens soliditet.

Den 7. april utbetalte banken et samlet utbytte til egenkapitalbeviserne på 203 mill. kroner, tilsvarende 1,75 kroner per egenkapitalbevis. I henhold til representantskapets disponering av årsresultatet for 2020, vedtok styret i SpareBank 1 Østlandet 28. oktober 2021 en ytterligere utbetaling på 352 mill. kroner, tilsvarende 3,04 kroner per egenkapitalbevis.

Soliditet og kapitaldekning

Konsernets egenkapital var 30. september 2021 på 18,7 (16,7) mrd. kroner og utgjorde 12,1 (11,2) prosent av balansen. Uvektet kjernekapitalandel var 7,3 (7,1) prosent.

Konsernets rene kjernekapitaldekning var per 30. september 2021 på 18,0 (17,3) prosent. Kjernekapitaldekning og kapitaldekning var henholdsvis 19,4 (18,3) prosent og 21,3 (20,2) prosent. Opptak av fondsobligasjonslån i 3. kvartal 2021 har en positiv innvirkning på kjernekapitaldekningen og totalkapitaldekningen.

Bankens klage til Finanstilsynets pålegg om økte buffere i LGD-estimatene i foretaksporteføljen var på balansetidspunktet fremdeles til behandling i Finansdepartementet. Banken purret Finansdepartementet i første kvartal 2021 og har fått tilbakemelding om at klagen nå er under behandling.

Konsernets langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning er myndighetskrav med tillegg av en ledelsesbuffer på 100 basispunkter. Kapitalmål og kapitalplan tar hensyn til varslede og forventede endringer i kapitalkravene.

Konsernet har et totalt bufferkrav på til sammen 7,9 prosent per 30. september 2021. Den 13. mars 2020 reduserte Finansdepartementet den motsykliske kapitalbufferen med 1,5 prosentpoeng fra 2,5 prosent til 1,0 prosent for norske eksponeringer. Finansdepartementet besluttet 17. juni i år å øke bufferen med 0,5 prosentpoeng til 1,5 prosent fra 30. juni 2022. I Pengepolitisk rapport 3/21 skriver Norges Bank at det forventes at motsyklisk kapitalbuffer øker til 2 prosent i desember 2021 med effekt fra 31. desember 2022 og at den på noe sikt vil være på 2,5 prosent.

I det totale bufferkravet per 30. september 2021 var de foretaksspesifikke bufferkravene motsyklisk kapitalbuffer og systemrisikobuffer beregnet til henholdsvis 1,0 prosent og 4,4 prosent for konsernet. Bevaringsbufferen er på 2,5 prosent. Finanstilsynet sendte ut forslag til endringer i beregningen av de foretaksspesifikke bufferkravene 2. juli 2021 med høringsfrist 1. oktober 2021. De foreslåtte endringene i disse beregningen forventes å ha liten effekt på bankens totale kapitalkrav.

Konsernets krav til ren kjernekapitaldekning, inklusiv et pilar 2-krav på 1,8 prosentpoeng, var per 30. september 2021 dermed på 14,2 prosent. Bankens rene kjernekapitaldekning var således betydelig høyere enn gjeldende og forventede kapitalkrav. Styret anser bankens kapital situasjon som betryggende.

Finanstilsynet publiserte 9. juni et oppdatert rundskriv med krav til IRB-modeller. Kravene i rundskrivet vil føre til en skjerpelse i kapitalkravene drevet av økt regulatorisk tapsgrad (LGD) for utlån sikret med boligeiendom samt økt regulatorisk løpetid (M) for utlån sikret med næringseiendom. Finanstilsynet påpekte i rundskrivet at en M som anses for lav i henhold til kravene kan bli kompensert gjennom økt Pilar 2-krav. Det er uenighet mellom Finanstilsynet og næringen knyttet til disse kravene og det er i den forbindelse dialog mellom Finanstilsynet, Finansdepartementet og bankene via Finans Norge. Banken følger denne dialogen tett og vil tilpasse seg til de endelige kravene når denne dialogen er avsluttet.

Finansdepartementet meldte 26. mars 2021 at EUs bankpakke ikke vil tre i kraft i Norge i juni. EUs bankpakke inkluderer en revidert utgave av kapitalkravsdirektivet og den tilhørende forordningen som vil påvirke bankens kapitaldekning. Endelig tidspunkt for ikrafttredelse av EUs bankpakke i Norge er ikke fastsatt, men Finanstilsynet meldte i en nyhetsmelding 5. oktober at regelverksendringene ikke vil tre i kraft i 2021. Den viktigste effekten av regelverket forventes å være implementeringen av utvidet SMB-rabatt, som for konsernet er beregnet til å bidra til en økning i ren kjernekapitaldekning på om lag 0,4 prosentpoeng isolert sett.

Den 27. oktober i år presenterte EU-kommisjonen sin plan for en kommende pakke med regulatoriske endringer. Denne pakken inkluderer endringer fra det reviderte Basel III-rammeverket i tillegg til endrede regler knyttet til tilsynsmyndighetene oppfølging av banker samt regler knyttet til bankenes styring og kontroll av ESG-risiko. EU-kommisjonen legger opp til innføring fra 1. januar 2025.

Rating

Moody's Investors Service (Moody's) har ratet SpareBank 1 Østlandets innskudd og seniorgjeld til

Aa3 med stabile framtidsutsikter. Videre er bankens «Baseline credit assessment» (BCA) og justert BCA ratet til a3 og bankens etterstilte seniorgjeld er ratet til A3 med mulighet for oppgradering. SpareBank 1 Østlandet er med dette en av tre sparebanker med høyest kredittrating fra Moody's i Norge.

SpareBank 1 Østlandet fikk 24. mai 2021 en oppdatert ESG Risk Rating fra Sustainalytics på 12,3 (Low Risk). Bankens arbeid på klimaområdet er ratet på høyeste nivå (A) av CDP (Carbon Disclosure Project).

Konsernregnskap per 30. september 2021

Konsernresultat

Konsernresultat etter skatt hittil i år per 30. september 2021 ble 1 517 (1 142) mill. kroner, og egenkapitalavkastningen ble 11,8 (9,7) prosent.

Spesifikasjon av konsernresultat etter skatt i mill. kroner	30.09.2021	30.09.2020
Resultat etter skatt i morbanken	1 533	965
Mottatt utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper	-420	-287
Resultatandeler fra:		
SpareBank 1 Gruppen AS - Konserntall	189	285
SpareBank 1 Boligkreditt AS	18	23
SpareBank 1 Næringskreditt AS	1	6
EiendomsMegler 1 Innlandet AS	5	16
EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - Konserntall	13	11
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	141	95
SpareBank 1 Østlandet VIT AS - Konserntall	3	2
SpareBank 1 Kreditt AS	11	2
SpareBank 1 Betaling AS	-5	-3
SpareBank 1 Forvaltning AS - Konserntall	6	
BN Bank ASA	35	24
Youngstorget 5 AS	3	3
Øvrige konsernposter	-16	0
Resultat etter skatt for konsernet	1 517	1 142

Differansen mellom gevinsten i morbanken på 37 mill. kroner og gevinsten i konsernet på 24 mill. kroner i forbindelse med rebalanseringen av eierandeler i SpareBank i Forvaltning AS, inngår som øvrige konsernposter i ovenstående resultat-spesifikasjon.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter ble 1 628 (1 628) mill. kroner. Netto renteinntekter bør ses i sammenheng med provisjonsinntekter fra lån og kreditter overført til deleide kredittforetak på totalt 350 (237) mill. kroner. Samlede netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra kredittforetak ble 1 979 (1 865) mill. kroner. Økningen i samlede netto

renteinntekter og provisjonsinntekter fra kredittforetak skyldtes i hovedsak økte provisjonssatser fra kredittforetakene, samt vekst i utlånsvolum.

Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,44 (1,51) prosent.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter ble 1 208 (1 035) mill. kroner.

Tall i mill. kroner	30.09.2021	30.09.2020
Betalingsformidling	101	79
Fonds- og forsikringsprovisjon	199	169
Provisjon fra kredittforetak	350	237
Provisjonsinntekter fra kredittkort	40	45
Eiendomsmegling	269	257
Regnskapstjenester	139	139
Øvrige inntekter	110	110
Netto provisjons- og andre inntekter	1 208	1 035

I tillegg til solide økninger i provisjoner fra kredittforetakene, skyldtes veksten i netto provisjons- og andre inntekter en sterk økning i forsikrings- og fondsprovisjoner, samt betydelig økning i provisjoner for betalingsformidling. Videre var det en økning i provisjoner fra eiendomsmegling, mens provisjonsinntekter fra kredittkort falt noe.

For mer utfyllende informasjon om de ulike resultatenehetene i konsernet vises det til note 3 «Segmentinformasjon».

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 487 (399) mill. kroner.

Tall i mill. kroner	30.09.2021	30.09.2020
Utbytte fra aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	21	13
Resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	278	331
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	188	55
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	487	399

Utbytte på 21 (13) mill. kroner besto hovedsakelig av utbytte fra Totens Sparebank på 10 (11) mill. kroner i første kvartal 2021 og utbytte fra SpareBank 1 Markets AS på 9 (0) mill. kroner i andre kvartal 2021.

Resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet utgjorde 278 (331) mill. kroner.

Resultatandeler i mill. kroner	30.09.2021	30.09.2020
SpareBank 1 Gruppen AS - konserntall	189	285
SpareBank 1 Boligkreditt AS	18	23
SpareBank 1 Næringskreditt AS	1	6
SpareBank 1 Kreditt AS	11	2
SpareBank 1 Betaling AS	-5	-3
SpareBank 1 Forvaltning AS - konserntall	6	0
BN Bank ASA	35	24
Øvrige konsernposter	24	-6
Resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	278	331

Reduksjonen på 53 mill. kroner fra samme periode i fjor skyldtes i hovedsak lavere resultatbidrag fra SpareBank 1 Gruppen. Fjorårstallene inneholdt SpareBank 1 Østlandet sin andel på 217 mill. kroner av gevinsten i SpareBank 1 Gruppen i 2020 i forbindelse med overføring av personrisikoområdet fra SpareBank 1 Forsikring AS til Fremtind Forsikring AS.

Gevinsten i konsernet på 24 mill. kroner i forbindelse med rebalanseringen av eierandeler i SpareBank 1 Forvaltning AS, inngår som øvrige konsernposter i resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet per 30. september 2021.

Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser ble 188 (55) mill. kroner. Urealiserte verdiendringer i likviditetsporteføljen, på fastrentelån til kunder og på egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi utgjorde en vesentlig del av resultatet. For mer utfyllende informasjon vises det til note 7 «Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser».

Driftskostnader

Sum driftskostnader ble 1 450 (1 399) mill. kroner og utgjorde 43,6 (45,7) prosent av netto inntekter.

Driftskostnader i mill. kroner	30.09.2021	30.09.2020	Endring
Personalkostnader ekskl. restruktureringskostnader	846	798	6,1 %
Av-/nedskrivninger	92	99	-6,9 %
IKT-kostnader	232	230	0,8 %
Markedsføring	59	51	17,0 %
Driftskostnader faste eiendommer	43	40	6,0 %
Øvrige driftskostnader	177	180	-1,6 %
Sum driftskostnader før restruktureringskostnader	1 450	1 398	3,7 %
Restruktureringskostnader	0	1	
Sum driftskostnader	1 450	1 399	3,6 %

Økningen i driftskostnader fra samme periode i fjor på 51 mill. kroner skyldtes i all hovedsak økte personalkostnader. Antall gjennomsnittlige årsverk hittil i år økte med 11 årsverk fra samme periode i fjor. Antall årsverk per 30. september 2021 var 1.135 (1.136). IKT, markedsføringsaktiviteter og driften av faste eiendommer dro også opp kostnadene, mens reduksjon i avskrivninger og øvrige driftskostnader trakk i motsatt retning.

Tap på utlån og garantier

Konsernet hadde per 30. september 2021 en netto inntektsføring på tap på utlån og garantier på 23 (kostnad på 328) mill. kroner.

Tapene fordelte seg slik:

Isolerte effekter i mill. kroner	PM	BM	Morbank	SBIFØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	2	15	16	-3	13
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger (PD/LGD)	-1	-31	-32	0	-32
Endring ECL grunnet endret scenariorovkting	0	0	0	0	0
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	1	-16	-16	-3	-19
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	-20	-20	-5	-25
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	-5	-9	-15	-5	-19
Periodens netto konstaterte tap	5	17	22	18	40
Periodens tapskostnad	1	-29	-28	5	-23

De modellgenererte tapsavsetningene (trinn 1 og trinn 2) ble redusert med 19 (økte med 109) mill. kroner, hovedsakelig som følge av endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger. I tillegg ble modellmessig overstyring for ikke observert migrering (PMA) redusert med 25 (økning på 40) mill. kroner.

Videre ble de individuelle tapsavsetningene (trinn 3) redusert med 19 (økte med 133) mill. kroner, mens periodens netto konstaterte tap var 40 (46) mill. kroner.

Fjorårstallene var sterkt preget av koronapandemien, hvor situasjonen var uoversiktlig etter innføringen av sterke myndighetstiltak med tilhørende bråbrems i norsk økonomi. Situasjonen har i 2021 vært mer oversiktlig, med en forventet forbedring av den makroøkonomiske situasjonen fremover. Dette ble reflektert med bedring av sentrale forutsetninger i tapsmodellene. For mer utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 1 «Regnskapsprinsipper», 5 «Utlån til og fordringer på kunder», og note 6 «Tap på utlån og forpliktelser».

Morbankregnskap per 30. september 2021

Morbankresultat

Morbankens resultat etter skatt hittil i år per 30. september 2021 ble 1 533 (965) mill. kroner. Økningen fra tilsvarende periode i 2020 skyldtes en økning i netto renteinntekter og netto provisjons- og andre inntekter, bedret netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser, samt reduserte tapskostnader. I motsatt retning trakk økte driftskostnader og økte skattekostnader.

Kostnader til tap på utlån og garantier ble redusert med 291 mill. kroner fra en netto kostnad på 263 mill. kroner per 30. september 2020 til en netto inntektsføring på 28 mill. kroner per 30. september 2021.

Økningen i skattekostnad skyldtes i hovedsak en kombinasjon av bedre resultater og at SpareBank 1 Østlandet per 30. september 2020 fikk et skattefradrag på 52 mill. kroner som følge av at det ble utbetalt 206 mill. kroner i kundeutbytte, mens det ikke ble utbetalt kundeutbytte i løpet av de tre første kvartalene i 2021. Styret i SpareBank 1 Østlandet besluttet 28. oktober å dele ut kundeutbytte på inntil 231 mill. kroner. Utbetalingen skjer i løpet av fjerde kvartal, med tilhørende skattefradrag.

Driftskostnader

I morbanken ble sum driftskostnader 1 017 (991) mill. kroner per 30. september 2021 og utgjorde 35,7 (41,8) prosent av sum netto inntekter.

Økningen i driftskostnader på 26 mill. kroner fra samme periode i fjor skyldtes i all hovedsak økte personalkostnader. Antall gjennomsnittlige årsverk hittil i år økte med 15 årsverk fra samme periode i fjor. Antall årsverk per 30. september 2021 var 687 (694).

IKT-kostnader, markedsførings-kostnader og driftskostnader til faste eiendommer økte også sammenlignet med fjoråret, mens avskrivninger og øvrige driftskostnader falt.

Restruktureringskostnader knyttet til nedbemanning i morbanken utgjorde 0 (1) mill. kroner.

Driftskostnader i mill. kroner	30.09.2021	30.09.2020	Endring
Personalkostnader ekskl. restruktureringskostnader	531	504	5,2 %
Av-/nedskrivninger	70	80	-12,0 %
IKT-kostnader	210	209	0,7 %
Markedsføring	49	40	21,9 %
Driftskostnader faste eiendommer	35	32	8,6 %
Øvrige driftskostnader	122	125	-2,5 %
Sum driftskostnader før restruktureringskostnader	1 017	990	2,7 %
Restruktureringskostnader	0	1	
Sum driftskostnader	1 017	991	2,6 %

SpareBank 1 Østlandet har en målsetting for 2021 om at veksten i morbankens driftskostnader, korrigert for restruktureringskostnader, skal holdes innenfor 2,0 prosent.

Per 30. september 2021 utgjorde morbankens driftskostnader etter restruktureringskostnader 1 017 (991) mill. kroner, som tilsvarer en økning på 2,6 prosent.

Tap på utlån og garantier

I morbanken ble det per 30. september 2021 en netto inntektsføring på tap på utlån og garantier med 28 (netto kostnadsføring på 263) mill. kroner.

De modellgenererte tapsavsetningene (trinn 1 og trinn 2) ble redusert med 16 (økt med 86) mill. kroner, hovedsakelig som følge av endring i ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger. I tillegg ble modellmessig overstyring for antatt, ikke observert migrering (PMA) redusert med 20 (økt med 35) mill. kroner. Videre ble de individuelle tapsavsetningene (trinn 3) redusert med 15 (økt med 121) mill. kroner, mens periodens netto konstaterte tap var 22 (21) mill. kroner.

For mer utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 1 «Regnskapsprinsipper» note 5 «Utlån til og fordringer på kunder», og note 6 «Tap på utlån og forpliktelser».

Soliditet og kapitaldekning

Morbankens egenkapital var 17,6 (15,5) mrd. kroner og utgjorde 11,5 (10,5) prosent av balansen per 30. september 2021.

Ren kjernekapitaldekning for morbanken var 22,3 (21,3) prosent. Kjernekapitaldekningen var 23,8 (22,3) prosent og kapitaldekningen var 25,8 (24,3) prosent. Delårsresultat etter påregnelig skatt og utbytte ble medregnet i kapitaldekningen per 30. september 2021.

Morbanken har et totalt bufferkrav på til sammen 8 prosent per 30. september 2021. I det totale bufferkravet per 30. september 2021 er de foretaksspesifikke bufferkravene motsyklisk kapitalbuffer og systemrisikobuffer beregnet til henholdsvis 1,0 prosent og 4,5 prosent for morbanken. Bankens krav til ren kjernekapitaldekning, var per 30. september 2021 dermed på 12,5 prosent.

Underliggende bankdrift

Underliggende bankdrift er definert som resultat før tap på utlån eksklusiv verdipapireffekter og utbytte. I tillegg er kostnader knyttet til restrukturering trukket ut.

Underliggende bankdrift i mill. kroner	30.09.2021	30.09.2020	Endring
Netto renteinntekter	1 416	1 411	0,3 %
Netto provisjons- og andre inntekter	762	604	26,1 %
Sum driftskostnader	-1 017	-991	2,6 %
Justering: Restruktureringskostnader	0	1	
Driftsresultat underliggende bankdrift	1 160	1 025	13,2 %

Driftsresultat fra den underliggende bankdriften per 30. september 2021 ble 1 160 (1 025) mill. kroner. Den underliggende bankdriften viste en økning på 136 mill. kroner, tilsvarende 13,2 prosent, i forhold til samme periode i fjor. Resultatforbedringen skyldtes økning i netto renteinntekter og økte netto

provisjons- og andre inntekter, mens økte driftskostnader trakk i motsatt retning.

Koronatiltak

SpareBank 1 Østlandet hadde per 30. september 2021, innvilget avdragsutsettelse på 4 735 lån med et samlet utlånsvolum på 7,7 mrd. kroner til personkunder. Dette var sammenlignbart med nivået før Covid-19 pandemien inntraff.

Tilsvarende ble det innvilget avdragsutsettelse på 127 lån med et samlet utlånsvolum i størrelsesorden 974 mill. kroner til bedriftskunder per 30. september 2021. Til bedriftskunder ble det videre innvilget 18 likviditetslån med statsgaranti med et samlet utlånsvolum på 25,2 mill. kroner. Det ble ikke innvilget beredskapslån i perioden.

Datterselskaper per 30. september 2021

SpareBank 1 Finans Østlandet AS

Finansieringsselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS (95 prosent eierandel) fikk per 30. september 2021 et resultat etter skatt på 141 (95) mill. kroner. Netto renteinntekter ble 219 (223) mill. kroner, sum netto provisjons- og andre inntekter ble 47 (44) mill. kroner, og sum driftskostnader ble 73 (74) mill. kroner, mens tap på utlån ble 5 (66) mill. kroner.

Resultatet per 30. september 2021 var preget av lave tap og gode marginer som følge av lavere innlånskostnader og gode utlånsrenter i selskapet. Videre bidrar økte andre inntekter til resultatbedringen fra samme periode i fjor.

Selskapet har i 2021 gått inn på eiersiden i bilabonnementselskapet Fleks med en eierandel på 15,7 prosent. Sammen med SpareBank 1 Finans Midt Norge AS og SpareBank 1 Nord-Norge har selskapet 47,2 prosent eierandel i Fleks.

SpareBank 1 Finans Østlandet AS hadde per 30. september 2021 innvilget avdragsutsettelse på 537 lån og leasingavtaler med et samlet utlånsvolum på 392 mill. kroner til bedriftskunder. Videre ble det i samme periode innvilget avdragsutsettelse på omtrent 648 lån med et samlet utlånsvolum på omtrent 137 mill. kroner til personkunder.

Brutto utlån til kunder per 30. september 2021 var 9,3 (9,1) mrd. kroner, og utlånsveksten siste 12 måneder var 2,2 (3,5) prosent.

EiendomsMegler 1 Innlandet AS

EiendomsMegler 1 Innlandet AS omsatte per 30. september 2021 for 104 (104) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 5 (16) mill. kroner. Selskapet har endret sin periodisering av lønnskostnader, noe som medførte at lønnskostnadene ble 9 mill. kroner høyere enn for samme periode i fjor.

Selskapet har hatt noen kapasitetsutfordringer ved at de har hatt for få eiendomsmeglere i viktige markedsområder. Salgsvolumet falt med 4 prosent sammenlignet med samme periode i fjor. Hovedårsaken er fallende markedsandeler i bruktboligmarkedet, mens noe ble kompensert av et svært godt nyboligsalg. Selskapet hadde per 30. september 2021 en markedsandel i sitt markedsområde på 26,8 (30,1) prosent innenfor salg av bruktboliger og fritidseiendommer.

Det har gjennomgående vært god aktivitet i boligmarkedet gjennom første halvår 2021, men aktiviteten falt betydelig i tredje kvartal. Samlet salgsvolum i selskapets markedsområde var 3154 enheter per 30. september 2021, som tilsvarer et fall på 1 prosent i forhold til samme periode i fjor. For tredje kvartal isolert var fallet på 13 prosent målt mot samme kvartal i fjor.

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - konserntall

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus konsern omsatte per 30. september 2021 for 168 (158) mill. kroner og fikk et resultat etter skatt på 13 (11) mill. kroner. Omsetningsøkningen skyldtes en kombinasjon av økt salg og økte boligpriser.

Boligomsetningen i selskapets markedsområde var preget av svært høy aktivitet i første halvår, men i tredje kvartal gikk volumene betydelig ned. For tredje kvartal isolert var fallet på 21 prosent målt mot samme kvartal i fjor. Månedene januar og februar var preget av meget høy etterspørsel, mens tilbudssiden var relativt lav. Dette resulterte i en unormalt sterk prisvekst i årets to første måneder. Fra og med mars tok tilbudssiden seg betraktelig opp, og det ble solgt rekordmange enheter i Oslo-markedet i løpet av første halvår. Prisveksten ble dempet fra og med mars måned, og den nominelle prisveksten har i hovedsak gått svakt nedover siden den tid.

Selskapet hadde per 30. september 2021 en markedsandel i sitt markedsområde på 8,7 (8,6)

prosent innenfor salg av bruktboliger. Selskapets markedsandeler hadde en sterk utvikling gjennom hele 2020 parallelt med at volumet i markedet hadde en sterk vekst. Selskapet har hatt en svak nedgang i markedsandeler i inneværende år, men har like vel omsatt rekordmange boliger.

SpareBank 1 Østlandet VIT AS - konserntall

SpareBank 1 Østlandet VIT konsern omsatte per 30. september 2021 for 145 (142) mill. kroner og fikk et resultat etter skatt på 3 (2) mill. kroner.

TheVIT AS hadde per 30. september 2021 en omsetning og et resultat etter skatt som var noe høyere enn for samme periode i fjor. Selskapet har hatt betydelige omstillingskostnader. Omstillingen har trukket ut i tid som følge av nedstengninger og pålagt hjemmekontor, og dette har hatt innvirkning på selskapets lønnsomhet.

Deleide selskaper per 30. september 2021

SpareBank 1 Gruppen AS

SpareBank 1 Gruppen konsern (12,40 prosent eierandel av kontrollerende interesser) består av SpareBank 1-alliansens felles produktselskaper innenfor forsikring, fordringsadministrasjon og inndrivelse.

SpareBank 1 Gruppen fikk per 30. september 2021 et konsernresultat før skatt på 2 816 (1 053) mill. kroner. Konsernresultat etter skatt for samme periode ble 2 170 (799) mill. kroner. Kontrollerende interessers andel av konsernresultat etter skatt utgjorde 1 527 (549) mill. kroner, og SpareBank 1 Østlandets andel av dette utgjorde 189 (285) mill. kroner.

Resultatforbedringen fra samme periode i fjor skyldtes i hovedsak at koranapandemien medførte betydelige forsikringsmessige avsetninger, utbetalinger på reiseforsikring og svekket finansavkastning for samme periode i fjor.

Fremtind Forsikring AS fikk et konsernresultat før skatt på 2 408 (923) mill. kroner, mens SpareBank 1 Forsikring AS fikk et resultat før skatt på 293 (127) mill. kroner. SpareBank 1 Factoring AS fikk et resultat før skatt på 51 (54) mill. kroner, mens Modhi Finance AS fikk et konsernresultat før skatt på 127 (minus 2) mill. kroner.

Videre fikk SpareBank 1 Spleis AS et resultat før skatt på minus 10 (minus 13) mill. kroner. Driftsinntektene til SpareBank 1 Spleis AS har økt som følge av økt volum. Per 30. september 2021 hadde selskapet 8 213 (7 975) nye aktive spleiser, og det ble samlet inn 164 (118) mill. kroner.

ODIN Forvaltning AS inngikk i konsernresultatet til SpareBank 1 Gruppen frem til og med 30. april 2021. Med virkning fra 1. mai 2021 har ODIN Forvaltning AS blitt fisjonert ut fra SpareBank 1 Gruppen og fusjonert inn i SpareBank 1 Forvaltning AS.

Resultatandelen fra SpareBank 1 Gruppen som ble tatt inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet ble i 2020 påvirket av fisjonen av personrisikoproduktene fra SpareBank 1 Forsikring AS og DNB Livsforsikring AS med overføring til Fremtind Livsforsikring AS.

Gevinsten som oppstod i forbindelse med denne fisjonen ble ført direkte mot egenkapitalen hos SpareBank 1 Gruppen, mens den ble ført over resultatet i konsernregnskapet til eierbankene.

SpareBank 1 Østlandet sin andel av denne gevinsten utgjorde 217 mill. kroner og medførte at resultatandelene som ble tatt inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet fra SpareBank 1 Gruppen utgjorde 285 mill. kroner per 30. september 2020, til tross for at SpareBank 1 Østlandet sin andel av konsernresultatet til SpareBank 1 Gruppen var 68 mill. kroner.

SpareBank 1 Forvaltning AS

SpareBank 1 Forvaltning AS (6,37 prosent eierandel) ble etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å ivareta eierskapet i ODIN Forvaltning AS.

SpareBank 1 Forvaltning AS fikk et konsernresultat etter skatt per 30. september 2021 på 87 mill. kroner. Resultatandelen fra konsernresultatet til SpareBank 1 Forvaltning AS, som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet, utgjorde 6 mill. kroner per 30. september 2021.

Resultatene fra ODIN Forvaltning AS inngår i konsernresultatet til SpareBank 1 Forvaltning AS med virkning fra 1. mai 2021, mens resultatene fra SpareBank 1 Kapitalforvaltning AS og SpareBank 1 Verdipapirservice AS inngår i konsernresultatet med virkning fra 1. juli 2021.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS (22,45 prosent eierandel) ble etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger godt sikrede boliglån til selskapet og oppnår med det reduserte finansieringskostnader.

Selskapet oppnådde per 30. september 2021 et resultat etter skatt på 107 (148) mill. kroner. Resultatnedgangen fra tilsvarende periode i fjor skyldtes i hovedsak økte provisjonskostnader til eierbankene, mens økte netto renteinntekter, redusert negativt bidrag fra finansielle instrumenter og tilbakeføring av avsetninger til tap på utlån trakk i motsatt retning.

Resultatandelen fra SpareBank 1 Boligkreditt AS, som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet etter egenkapitalmetoden, korrigeres for betalte renter på hybridkapital som føres direkte mot egenkapitalen. Resultatandelen utgjorde 18 (23) mill. kroner per 30. september 2021.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS (10,65 prosent eierandel) ble etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt AS. SpareBank 1 Næringskreditt AS har to

aksjeklasser med forskjellig rett til utbytte. SpareBank 1 Østlandet inkluderer 3,30 prosent av selskapets resultater i konsernregnskapet, tilsvarende vår andel av selskapets utbytte-utbetalinger.

Selskapet oppnådde per 30. september 2021 et resultat etter skatt på 41 (44) mill. kroner.

Resultatandelen som ble tatt inn i SpareBank 1 Østlandets konsernregnskap utgjorde 1 (6) mill. kroner per 30. september 2021.

SpareBank 1 Kreditt AS

SpareBank 1 Kreditt AS (19,09 prosent eierandel) er SpareBank 1-alliansens felles selskap for kredittkort og kortsiktige lån.

Selskapet fikk i per 30. september 2021 et resultat etter skatt på 59 (9) mill. kroner. Resultatforbedringen skyldtes i hovedsak at tapsnedskrivningene har blitt redusert med ca. 45 mill. kroner i tredje kvartal 2021.

Resultatandelen som ble tatt inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet per 30. september 2021, utgjorde 11 (2) mill. kroner.

SpareBank 1 Betaling AS

SpareBank 1 Betaling AS (18,74 prosent eierandel) er SpareBank 1-alliansens felles selskap for betalingsløsninger. Selskapet forvalter SpareBank 1-alliansens eierandel i Vipps AS.

Selskapet oppnådde per 30. september 2021 et resultat etter skatt på minus 28 (minus 14) mill. kroner. Resultatandelen som ble tatt inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet per 30. september 2021, utgjorde minus 5 (minus 3) mill. kroner.

BN Bank ASA

BN Bank ASA (9,99 prosent eierandel) er en landsdekkende bank for bedrifter og personkunder som er eid av sju av bankene i SpareBank 1-alliansen.

BN Bank ASA og Bolig- og Næringskreditt AS fusjonerte i tredje kvartal 2020. Sammenlignings-tallene for samme periode i fjor er konserntall inklusive Bolig- og Næringskreditt AS. BN Bank ASA fikk per 30. september 2021 et resultat etter skatt på 356 (249) mill. kroner, og egenkapitalavkastningen ble 10,4 (7,8) prosent.

Netto renteinntekter økte med 28 mill. kroner sammenlignet med samme periode i fjor, mens andre inntekter økte med 22 mill. kroner. Sum driftskostnader økte med 4 mill. kroner, og tapene ble redusert med 97 mill. kroner som følge av at banken hadde en netto inntektsføring på tap på 22 mill. kroner per 30. september 2021 mot en kostnadsføring på 75 mill. kroner i samme periode i fjor.

Resultatandelen fra BN Bank ASA, som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet etter egenkapitalmetoden, korrigeres for betalte renter på hybridkapital som føres direkte mot egenkapitalen. Resultatandelen utgjorde 35 (24) mill. kroner per 30. september 2021.

For mer informasjon om regnskapet til de ulike selskapene vises det til kvartalsrapportene som er tilgjengelige på selskapenes egne hjemmesider.

Samfunnsansvar og bærekraft

SpareBank 1 Østlandet fortsetter sitt arbeid mot netto null utslipp i 2050, blant annet i samarbeid med andre ledende banker i FNs Net Zero Banking Alliance. Initiativet, og derfor også banken, er nå formelt godkjent som en del av UN Race to Zero og er bankenes bidrag i Glasgow Financial Alliance for Net-Zero, begge deler initiativ frem mot klimatoppmøtet i november, COP26.

Banken er også med i første «collective progress report» fra FNs Principles for Responsible Banking. Den viser blant annet at 94 prosent av medlemmene fokuserer på bærekraftig strategi, 93 prosent analyserer påvirkningen sin og 87 prosent har et uttalt klimafokus. Det vil si at gjennom dette initiativet får banknæringen mobilisert opp mot USD 2,3 billioner i bærekraftige finansmidler.

I arbeidet med neste periodes konsernstrategi har banken inngått et samarbeid med et av Norges ledende forskningsmiljøer på bærekraft ved Universitetet i Oslo, også kjent som SMART, for å sikre at det faglige grunnlaget for neste strategi er basert på forskning.

Banken offentliggjorde i august vår nye bærekraftsveileder for små og mellomstore bedrifter som ønsker konkret hjelp med å komme i gang med sitt bærekraftsarbeid. Her presenteres fire praktiske steg for å komme i gang, samt ytterligere informasjon om relevante bærekraftsbegreper og internasjonale avtaler/ordninger. Veilederen vil komplementeres med opplæringsbolker for bedriftene. Veilederen har fått mye oppmerksomhet og gode tilbakemeldinger.

Banken oppnår karakter A og er på femte plass i rangeringen Bærekraft på børs 2021, hvor The Governance Group har analysert bærekraftsrapportene til de 100 største selskapene på Oslo Børs. Ifølge denne kåringen er vi dermed den beste banken i landet på bærekraftsrapportering. Dette betyr ifølge The Governance Group at banken har svært god rapportering i tråd med beste praksis, klar redegjørelse for vesentlige temaer og relevante resultater, samt tydelig strategi og klare, tallfestede målsettinger.

Utsikter fremover

Gjennom 3. kvartal fortsatte den gradvise gjenåpningen av Norge, og mot slutten av september kunne regjeringen annonsere Norges gjenåpning. Dermed er landet nå tilbake i en normalisert hverdag, dog med økt beredskap.

En normal hverdag betyr at bankdriften og kundenes økonomiske hverdag er normalisert. Bankens kunder ble ulikt rammet av myndighetstiltakene gjennom pandemien. I 2020 gjorde banken betydelige

tapsavsetninger i lys av antatte konsekvenser av myndighetstiltakene på betjeningsevnen til bankens kredittkunder. Faktiske tap har imidlertid blitt langt lavere enn antatt og gjennom 2021 har banken reversert noen av tapsavsetningene, så også i tredje kvartal. Dette reflekterer en bedre økonomisk utvikling, men også en robust lånebok.

I slutten av 3. kvartal satte Norges Bank opp styringsrenten. Fremover forventer sentralbanken flere rentehevinger. Høyere rente reflekterer at norsk økonomi har hentet inn mye av det tapte fra koronapandemien og nå framstår som mer robust. Økte lånekostnader og en kraftig økning i strømprisene, forventes å bidra til å dempe privatforbruket og aktiviteten i boligmarkedet i den nærmeste tiden fremover. Likevel legger styret vekt på at høyere renter er et tegn på en økonomi i bedring og er optimistisk med tanke på utviklingen i bankens markedsområder fremover. En god

makroøkonomisk utvikling er også bra for bankens utvikling, blant annet gjennom lavere tapsrisiko og økt samlet kredittvekst.

Selv om landet nå er gjenåpnet og den økonomiske aktiviteten er økende, kan virussituasjonen endre seg på en slik måte at nye smittevernsrestriksjoner må innføres. På bakgrunn av erfaringene fra det siste halvannet året, vurderer imidlertid styret at både regionen og banken er godt skodd for de utfordringene som eventuelt måtte komme.

Styret i SpareBank 1 Østlandet

Hamar, 28. oktober 2021

Resultatregnskap

Morbank						Konsern					
Året	01.07-30.09		01.01-30.09				01.01-30.09		01.07-30.09		Året
2020	2020	2021	2020	2021	(mill. kroner)	Noter	2021	2020	2021	2020	2020
2 875	632	634	2 241	1 871	Renteinntekter effektiv rentes metode	19	2 085	2 461	704	706	3 167
268	74	60	207	174	Andre renteinntekter	19	174	207	60	74	268
1 256	244	212	1 037	630	Rentekostnader	19	631	1 039	212	244	1 258
1 887	462	482	1 411	1 416	Netto renteinntekter	19	1 628	1 628	552	536	2 177
947	260	297	654	813	Provisjonsinntekter		1 138	970	400	380	1 359
95	25	26	69	75	Provisjonskostnader		104	104	36	36	144
30	7	7	19	24	Andre driftsinntekter		174	169	50	49	226
882	242	279	604	762	Netto provisjons- og andre inntekter		1 208	1 035	414	392	1 441
41	1	0	13	21	Utbytte fra aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	7	21	13	0	1	41
282	7	39	287	461	Netto resultat fra datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet (mor)	7					
					Resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet (konsern)	7	278	331	109	88	394
109	45	88	55	188	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	7	188	55	88	45	109
432	53	128	355	669	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		487	399	198	133	545
3 201	757	889	2 370	2 847	Sum netto inntekter		3 323	3 062	1 163	1 061	4 164
678	167	178	505	531	Personalkostnader		846	798	279	269	1 083
104	26	23	80	70	Avskrivninger		92	99	31	33	132
559	135	135	406	417	Andre driftskostnader		511	501	164	163	687
1 341	328	337	991	1 017	Sum driftskostnader		1 450	1 399	473	465	1 902
1 860	429	552	1 379	1 830	Driftsresultat før tap på utlån og garantier		1 873	1 663	690	596	2 262
245	35	-17	263	-28	Tap på utlån og garantier	6	-23	328	-16	47	330
1 615	394	569	1 116	1 858	Driftsresultat før skatt		1 896	1 335	706	549	1 932
273	95	128	151	325	Skattekostnad		379	193	144	111	323
1 342	299	441	965	1 533	Resultat etter skatt		1 517	1 142	561	438	1 608
					Hybridkapitaleierens andel av periodens resultat (renter hybridkapital)		18	14	6	6	20
					Resultat etter skatt for kontrollerende eierinteresser		1 491	1 123	553	430	1 583
					Resultat etter skatt for ikke-kontrollerende eierinteresser		8	5	2	2	6
					Resultat etter skatt		1 517	1 142	561	438	1 608
					Resultat/utvannet resultat per egenkapitalbevis (i hele kroner)		9,01	6,80	3,34	2,60	9,58
					Resultat/utvannet resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis (i hele kroner)		9,01	6,80	3,34	2,60	9,58

Utvidet resultatregnskap

Morbank						Konsern					
Året	01.07-30.09		01.01-30.09			01.01-30.09		01.07-30.09		Året	
2020	2020	2021	2020	2021	(mill. kroner)	Noter	2021	2020	2021	2020	2020
1 342	299	441	965	1 533	Resultat etter skatt		1 517	1 142	561	438	1 608
-6	0	0	-5	0	Estimataavvik pensjoner		0	-5	0	0	-6
2	0	0	1	0	Skatteeffekt estimataavvik pensjoner		0	1	0	0	2
10	-4	1	9	4	Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko		4	9	1	-4	10
-3	1	0	-2	-1	Skatteeffekt knyttet til endringer i virkelig verdi på verdipapirgjeld		-1	-2	0	1	-3
					Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		1	7	0	2	9
3	-3	1	3	3	Sum poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat		4	10	0	-1	12
11	1	1	12	3	Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat		3	12	1	1	11
-3	0	0	-3	-1	Skatteeffekt på verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat		-1	-3	0	0	-3
13	0	11	9	-18	Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap		-18	9	11	0	13
-3	0	-3	-2	5	Skatteeffekt på verdiendring knyttet til basisswap effekter		5	-2	-3	0	-3
					Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		-16	2	25	-11	13
18	1	9	16	-12	Sum poster som vil bli reklassifisert til resultat		-28	18	34	-10	30
21	-2	10	19	-8	Sum resultatposter ført mot egenkapitalen		-24	28	35	-12	43
1 363	297	451	984	1 524	Totalresultat for perioden		1 493	1 170	596	426	1 651
					Hybridkapitaleierens andel av periodens resultat (renter hybridkapital)		18	14	6	6	20
					Totalresultat etter skatt for kontrollerende eierinteresser		1 467	1 151	588	418	1 626
					Totalresultat etter skatt for ikke-kontrollerende eierinteresser		8	5	2	2	6
					Totalresultat for perioden		1 493	1 170	596	426	1 651

Balanse

Morbank				Konsern			
31.12.2020	30.09.2020	30.09.2021	(mill. kroner)	Noter	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
EIENDELER							
683	673	366	Kontanter og fordringer på sentralbanker		366	673	683
8 887	10 662	9 000	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	12	1 392	3 321	1 576
103 911	104 080	109 923	Utlån til og fordringer på kunder	5,6	119 086	113 049	112 885
20 999	20 786	24 338	Sertifikater, obligasjoner og rentefond	10	24 338	20 786	20 999
2 212	3 316	1 148	Finansielle derivater	8,10,11	1 148	3 316	2 212
616	655	691	Aksjer og andre egenkapitalinteresser	10	691	655	616
4 510	4 498	4 559	Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		5 413	5 229	5 325
1 758	1 758	1 758	Investering i datterselskaper		0	0	0
96	93	101	Goodwill og andre immaterielle eiendeler		413	408	410
463	470	443	Eiendom, anlegg og utstyr		599	623	620
505	534	554	Andre eiendeler	14	870	837	746
144 641	147 527	152 881	Sum eiendeler		154 316	148 898	146 074
FORPLIKTELSE							
5 129	5 475	4 415	Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	12	4 427	5 506	5 090
85 643	85 540	91 318	Innskudd fra og gjeld til kunder	15	91 265	85 496	85 613
34 952	37 872	36 384	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10,16	36 384	37 872	34 952
697	827	540	Finansielle derivater	8,10,11	540	827	697
81	154	303	Forpliktelse ved periodeskatt		355	179	128
288	83	298	Forpliktelse ved utsatt skatt		434	213	417
631	728	763	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	17	867	850	739
1 302	1 302	1 302	Ansvarlig lånekapital	10,16	1 302	1 302	1 302
128 723	131 980	135 321	Sum gjeld		135 573	132 243	128 939
EGENKAPITAL							
5 791	5 791	5 791	Egenkapitalbevis	18	5 791	5 791	5 791
848	848	848	Overkursfond		848	848	848
3 269	3 535	4 255	Utjevningsfond		4 255	3 535	3 269
555	0	352	Avsatt utbytte og annen eierandelskapital	18	352	0	555
4 053	4 166	4 475	Grunnfond		4 475	4 166	4 053
237	0	231	Avsatt kundeutbytte og gaver	18	231	0	237
29	30	24	Gavefond		24	30	29
166	166	166	Annen innskutt egenkapital		166	166	166
320	360	418	Fond for urealiserte gevinster		418	360	320
650	650	1 000	Hybridkapital		1 000	650	650
0	0	0	Annen egenkapital		1 068	996	1 104
			Ikke-kontrollerende eierinteresser		115	113	113
15 918	15 547	17 560	Sum egenkapital		18 743	16 655	17 135
144 641	147 527	152 881	Sum gjeld og egenkapital		154 316	148 898	146 074

Styret i SpareBank 1 Østlandet
Hamar, 28. oktober 2021

Endring i egenkapital

Morbank

(mill. kroner)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital					Sum egenkapital
	Egenkapital-bevis	Overkurs-fond	Annen innskutt EK	Grunnfonds-kapital ^{1) 3)}	Utjevnings-fond ^{2) 3)}	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Hybrid-kapital	
Egenkapital per 01.01.2020	5 791	848	166	4 117	3 403	12	334	300	14 972
Resultat hittil i år				281	659		25		965
Utvidede resultatposter etter skatt									
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-1	-3				-4
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				2	5				7
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				3	6				9
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basiswap etter skatt				2	5				7
Totalresultat for perioden				287	672		25		984
Øvrige transaksjoner									
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-208	-531				-738
Utdelt gaver av resultat 2019				-6					-6
Utdelt fra gavefond 2020				-20		18			-2
Hybridkapital								350	350
Renter på hybridkapital				-4	-10				-14
Egenkapital per 30.09.2020	5 791	848	166	4 166	3 535	30	360	650	15 547
Egenkapital per 01.01.2020	5 791	848	166	4 117	3 403	12	334	300	14 972
Resultat hittil i år				406	951		-15		1 342
Utvidede resultatposter etter skatt									
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-1	-3				-5
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				2	5				8
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				2	6				8
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basiswap etter skatt				3	7				9
Totalresultat for perioden				412	966		-15		1 363
Øvrige transaksjoner									
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-208	-531				-738
Utdelt gaver av resultat 2019				-6					-6
Utdelt fra gavefond 2020				-20		17			-3
Hybridkapital								350	350
Renter på hybridkapital				-6	-14				-20
Egenkapital per 31.12.2020	5 791	848	166	4 289	3 824	29	320	650	15 918
Egenkapital per 01.01.2021	5 791	848	166	4 289	3 824	29	320	650	15 918
Resultat hittil i år				430	1 004		98		1 533
Utvidede resultatposter etter skatt									
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				0	0				0
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				1	2				3
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				1	1				2
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basiswap etter skatt				-4	-10				-14
Totalresultat for perioden				428	998		98		1 524
Øvrige transaksjoner									
Utbetalt kundeutbytte og utbytte					-203				-203
Utdelt gaver av resultat 2020				-6					-6
Utdelt fra gavefond 2021						-5			-5
Hybridkapital								350	350
Renter på hybridkapital				-6	-13				-18
Egenkapital per 30.09.2021	5 791	848	166	4 706	4 607	24	418	1 000	17 560

Konsern

	Kontrollerende eierinteresser										
	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital					Hybridkapital	Ikke-kontrollerende interesser	Sum egenkapital
	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Annen innskutt EK	Grunnfondskapital ^{1) 3)}	Utvjevningsfond ^{2) 3)}	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital			
(mill. kroner)											
Egenkapital per 01.01.2020	5 791	848	166	4 117	3 403	12	334	817	300	114	15 903
IB korrigeringer døtre								1			1
IB korrigeringer TS/FKV								0			0
Korrigert egenkapital per 01.01.2020	5 791	848	166	4 117	3 403	12	334	817	300	114	15 903
Resultat hittil i år				281	659		25	172		5	1 142
Utvidede resultatposter etter skatt											
Estimatavik etter skatt på pensjonsordning				-1	-3						-4
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittisiko etter skatt				2	5						7
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				3	6						9
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				2	5						7
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								8			8
Totalresultat for perioden				287	672		25	181		5	1 170
Øvrige transaksjoner											
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-208	-531					-6	-744
Utdelt gaver av resultat 2019				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2020				-20		18					-2
Hybridkapital									350		350
Renter på hybridkapital				-4	-10						-14
Endringer direkte i egenkapitalen til TS og FKV								-1			-1
Egenkapital per 30.09.2020	5 791	848	166	4 166	3 535	30	360	996	650	113	16 655
Egenkapital per 01.01.2020	5 791	848	166	4 117	3 403	12	334	817	300	114	15 903
IB korrigeringer døtre								1			1
IB korrigeringer TS/FKV								0			0
Korrigert egenkapital per 01.01.2020	5 791	848	166	4 117	3 403	12	334	818	300	114	15 904
Resultat hittil i år				406	951		-15	260		6	1 608
Utvidede resultatposter etter skatt											
Estimatavik etter skatt på pensjonsordning				-1	-3						-5
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittisiko etter skatt				2	5						8
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				2	6						8
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				3	7						9
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								22			22
Totalresultat for perioden				412	965		-15	282		6	1 651
Øvrige transaksjoner											
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-208	-531					-6	-744
Utdelt gaver av resultat 2019				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2020				-20		17					-3
Hybridkapital									350		350
Renter på hybridkapital				-6	-14						-20
Endringer direkte i egenkapitalen til TS og FKV								4			4
Egenkapital per 31.12.2020	5 791	848	166	4 289	3 823	29	320	1 104	650	113	17 135
Egenkapital per 01.01.2021	5 791	848	166	4 289	3 824	29	320	1 104	650	113	17 135
IB korrigeringer døtre								0			0
IB korrigeringer TS/FKV								-4			-4
Korrigert egenkapital per 01.01.2021	5 791	848	166	4 289	3 824	29	320	1 100	650	113	17 131
Resultat hittil i år				430	1 004		98	-23		8	1 517
Utvidede resultatposter etter skatt											
Estimatavik etter skatt på pensjonsordning				0	0						0
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittisiko etter skatt				1	2						3
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				1	1						2
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				-4	-10						-14
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								-15			-15
Totalresultat for perioden				428	998		98	-39		8	1 493
Øvrige transaksjoner											
Utbetalt kundeutbytte og utbytte					-203					-6	-209
Utdelt gaver av resultat 2020				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2021						-5					-5
Hybridkapital									350		350
Renter på hybridkapital				-6	-13						-18
Endringer direkte i egenkapitalen til TS og FKV								7			7
Egenkapital per 30.09.2021	5 791	848	166	4 706	4 607	24	418	1 068	1 000	115	18 743

1) Beløp overført til grunnfondskapital per 31.12.2020 inkluderer avsatt kundeutbytte og foreslått utdeling til gavemidler. Beløp overført til grunnfondskapital per 30.09.2021 inkluderer avsatt kundeutbytte.

2) Beløp overført til utjevningfond per 31.12.2020 og 30.09.2021 inkluderer avsatt utbytte.

3) Avsatt utbytte til eiere samt avsatt kundeutbytte som er vedtatt utbetalt i fjerne kvartal er inkludert i henholdsvis utjevningfondet og grunnfondet per 30.09.2021. For ytterligere informasjon vises det til note 18 Egenkapitalbevis og eierstruktur.

Kontantstrømoppstilling

Morbank			Konsern		
31.12.2020	30.09.2020	30.09.2021 (mill. kroner)	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
-5 990	-6 257	-5 962	-6 143	-6 589	-6 333
2 911	2 262	1 925	2 195	2 571	3 316
7 109	7 006	5 675	5 652	7 002	7 119
-618	-531	-228	-229	-533	-621
855	-314	-611	-264	-19	1 049
99	76	54	-3	-13	-14
-3 731	-3 545	-3 281	-3 281	-3 545	-3 731
81	64	45	45	64	81
882	604	762	1 182	1 008	1 406
77	49	52	52	49	77
-1 231	-911	-949	-1 360	-1 300	-1 764
-342	-343	-90	-127	-394	-380
375	779	-250	-442	752	379
477	-1 061	-2 860	-2 722	-946	584
-44	-25	-46	-58	-38	-60
0	0	0	26	27	36
-113	-139	-45	-45	-139	-113
329	300	441	293	175	204
172	136	350	216	24	66
4 729	5 061	10 341	10 341	5 061	4 729
0	0	0	0	0	0
350	350	350	350	350	350
-4 992	-3 642	-7 638	-7 638	-3 642	-4 992
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
-575	-450	-381	-381	-450	-575
-30	-25	-17	-17	-25	-30
-41	-30	-30	-28	-27	-36
0	0	0	0	0	0
-531	-531	-203	-209	-536	-536
-206	-206	0	0	-206	-206
-10	-8	-12	-12	-8	-10
-1 305	520	2 410	2 405	517	-1 306
-656	-405	-101	-101	-405	-656
1 507	1 507	851	851	1 507	1 507
851	1 103	751	751	1 103	851
683	673	366	366	673	683
169	430	385	385	430	169
851	1 103	751	751	1 103	851

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

1.1 Grunnlag for utarbeidelse

Kvartalsregnskapet for SpareBank 1 Østlandet omfatter perioden 01.01.2021 - 30.09.2021. Kvartalsregnskapet er utarbeidet ihht. IAS 34 Delårsrapportering, gjeldende IFRS-standarder og IFRIC-fortolkninger. Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er funksjonell valuta i alle enheter i konsernet. Alle beløp er i millioner kroner med mindre noe annet er angitt. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2020. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med følgende unntak:

Nye standarder og fortolkninger som er tatt i bruk

Ny misligholdsdefinisjon

Konsernet har fra 01.01.2021 implementert ny misligholdsdefinisjon. Denne er utformet i henhold til European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjon i kapitalkravsforordningen (CRR) samt presiseringer i CRR/CRD IV forskriften.

Mislighold er definert som betalingsmislighold eller mislighold på grunn av manuell misligholdmerking (unlikelihood to pay).

1. Betalingsmislighold er definert som vesentlig overtrekk med mer enn 90 dagers varighet. Terskelverdier for vesentlig overtrekk er gitt i CRR/CRD IV forskriften.
2. Mislighold på grunn av manuell misligholdmerking baserer seg i større grad på kredittfaglige vurderinger. Hendelser som inngår i denne kategorien er tapsavsetninger på kunden, konkurs/gjeldsordning, vurderinger av betalingslettelser, henstand over 180 dager, eller andre indikasjoner på at det kan være betydelig tvil om kunden vil oppfylle sine forpliktelser.

Ny misligholdsdefinisjon innebærer innføring av karenstid som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karenstid er 3 måneder eller 12 måneder avhengig av underliggende årsak til misligholdet. Videre er det for bedriftsmarked mislighold på konsernnivå (morbank og finanseringsselskap), mens det for personmarked er gitte kriterier som medfører misligholdssmitte i konsernet.

Konsernet har med virkning fra 01.01.2021 benyttet denne definisjonen også regnskapsmessig for overføring til trinn 3.

1.2 Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimer, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper. Dette vil påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2020 er det redegjort nærmere for kritiske estimer og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper i note 3.

Tap på utlån

Det vises til note 2 i årsregnskapet for 2020 «Regnskapsprinsipper», for en detaljert beskrivelse av anvendt tapsmodell i henhold til IFRS 9. Modellen inneholder flere kritiske estimer. De viktigste er knyttet til definisjonen av vesentlig økt kredittrisiko og sentrale forutsetninger i den generelle tapsmodellen.

Vesentlig økt kredittrisiko

Målingen av nedskrivning for forventet kreditttap i den generelle tapsmodellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Kredittoververring måles ved utviklingen i økonomisk PD. Økonomisk PD er bankens beste vurdering av kundens misligholdsrisiko. Banken definerer at en vesentlig grad av kredittoververring inntreffer når kundens PD har økt med over 150 prosent til et PD-nivå over 0,60 prosent. I tillegg anses kredittrisikoen være vesentlig økt når en konto er i overtrett eller har restanse på 30 dagers varighet eller mer, samt når kunden er satt til særlig oppfølging. Kritiske estimer for vesentlig økt kredittrisiko har historisk sett hatt god støtte i resultater fra validering av kredittmodellen i SpareBank 1-alliansen og har for øvrig vært på nivå med det andre banker benytter i tilsvarende tapsmodeller.

I 2020 ble det foretatt en modelloverstyring (PMA) for å reflektere at koronapandemiens effekter ville slå inn i kredittmodellene med noe forsinkelse. Det ble forutsatt at en andel kunder i utsatte bransjer ville migrere fra trinn 1 til trinn 2 som følge av antatt, men ikke observert vesentlig økt kredittrisiko. Modelloverstyringen var basert på en skjønnsmessig vurdering av andel utlån som kunne forventes å migrere og tilhørende forhøyet forventet kreditttap ved migrering. Denne ekstra tapsavsetningen ble gradvis redusert gjennom 2020. Per utgangen av 2020 var det avsatt 20 millioner kroner i morbanken og 5 millioner kroner i datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet. Per tredje kvartal 2021 ble behovet for modellmessig overstyring vurdert å være fullt ut erstattet av konkrete vurderinger på næringsbasis og individuell basis. PMA i morbanken på 20 mill. kroner ble reversert i første kvartal 2021, mens PMA i datterselskapet Finans Østlandet på 5 mill. kroner ble reversert i tredje kvartal 2021.

Sensitivitet knyttet til vesentlig økt kredittrisiko:

Per 31.12.2020 ble det simulert effekten av en mer konservativ definisjon av vesentlig grad av kredittoververring, hvor denne alternativt inntreffer når kundens PD har økt med over 100 prosent (andre forhold er holdt like). Simuleringen økte forventet tap på utlån i morbanken med 12 mill. kroner (+2,8 pst), og estimert effekt på konsernporteføljen var om lag 15 mill. kroner. Beregningene per 31.12.2020 vurderes å gi et godt bilde på sensitiviteten også ved utgangen av tredje kvartal 2021.

Sentrale forutsetninger i den generelle tapsmodellen: Scenarievekting og estimat på forventet utvikling på misligholds- og tapsnivå

Den generelle tapsmodellen beregner forventet kreditttap i trinn 1 og trinn 2 under tre scenarier for økonomisk utvikling; et forventet scenario, et nedsidescenario og et oppsidescenario. Scenarioene benytter ulike estimerte fremtidige nivåer for misligholdsrisiko (PD) og tap gitt mislighold (LGD). I kombinasjon med estimert eksponering ved mislighold (EAD), er PD og LGD de viktigste forutsetningene for beregningene av forventet kreditttap (ECL).

Utgangspunktet for forventet scenario er observert og validert nivå for mislighold (DR) og tap (faktisk LGD) de siste tre år, men utgangspunktet er gjenstand for løpende vurderinger av hvorvidt historisk mislighold og tap er forventningsrett, og nivåene på framtidig PD og LGD justeres deretter. Banken har over tid erfart et svært lavt mislighold, og allerede før koronapandemien var estimerte fremtidige PD-nivåer satt vesentlig høyere enn gjennomsnittlig DR siste tre år. Basert på en totalvurdering av makrobildet, ble PD-estimatene hevet signifikant per utgangen av første kvartal 2020. Med utgangspunkt i tilgjengelige makroprognoser, med vekt på Pengepolitisk

rapport fra Norges Bank, Konjunkturtendensene fra Statistisk sentralbyrå og månedlige analyser fra Moody's Investor Service, ble PD-forutsetningene ytterligere justert per utgangen av andre kvartal 2020. Oppdaterte markoprognooser fra samme kilder per utgangen av tredje og fjerde kvartal 2020, ble vurdert å gi støtte for å holde PD-forutsetningene lagt til grunn i andre kvartal 2020 tilnærmet uendret. Makroprognosene i de tre første kvartalene i 2021 har pekt mot en noe raskere økonomisk gjeninnhenting enn tidligere antatt, og deretter utflating med et relativt lavt aktivitetsnivå målt ved forventet BNP-vekst. Basert på dette er det funnet grunn til å foreta en gradvis og forsiktig bedring av estimerte PD-nivåer, spesielt på kort til mellomlang sikt. I tredje kvartal 2021 var nettoeffekten av endrede sentrale forutsetninger en moderat lavere ECL i kvartalet isolert (se note 6 for effektberegning). Banken har ikke funnet grunnlag for å endre LGD-estimatene i forventet scenario da også disse speiler en vesentlig høyere tapsgrad enn faktisk LGD de siste årene.

Nedsidescenarioet reflekterer økonomiske utsikter som er vesentlig dårligere enn forventet utvikling, og PD og LGD settes høyere enn i forventet scenario. Utgangspunktet er forventet misligholds- og tapsnivå i en krisesituasjon med nivåer på PD og LGD som benyttes i konservative stressscenarioer for andre formål i bankens kredittstyring. Disse konservative forutsetningene er holdt uendret siden implementeringen av IFRS 9.

Oppsidescenarioet reflekterer økonomiske utsikter som er bedre enn forventet utvikling, og PD og LGD settes lavere enn i forventet scenario. Utgangspunktet er observert nivå for mislighold og tap i en historisk oppgangskonjunktur. Banken har vurdert at DR siste tre år og faktisk LGD siste fem år speiler en slik oppgangsperiode. I vurderingene per 30.06.2020 ble det imidlertid tatt høyde for at det vil kunne ta noe tid før PD-nivåene kommer ned etter koronapandemien. PD-banene ble følgelig justert opp på kort og mellomlang sikt, spesielt i bedriftssegmentet. Disse justeringene ble noe moderert per 30.09.2021, men forutsetningene i oppgangsscenarioet har samlet sett ikke blitt vesentlig endret.

Scenariovektingen er gjenstand for løpende vurdering basert på tilgjengelig informasjon. Per 31.12.2018 ble forventet scenario vektet med 80 prosent, nedsidescenarioet med 10 prosent og oppsidescenarioet med 10 prosent (80/10/10 pst). Per 31.12.2019 økte banken vektingen av nedsidescenarioet med fem prosentpoeng, slik at forventet scenario var vektet med 75 prosent, nedsidescenarioet med 15 prosent og oppsidescenarioet med 10 prosent (75/15/10 pst). I lys av koronapandemien vurderte banken at sannsynligheten for nedsidescenarioet ble ytterligere forhøyet og hevet scenariovektingen med nye fem prosentpoeng per 31.03.2020. Halvannet år senere er den økte nedsiderisikoen gitt av koronapandemien åpen for revurdering. Banken vurderte imidlertid at det per utgangen av tredje kvartal 2021 fremdeles gjenstår en del usikkerhet og valgte å opprettholde scenariovektingen fra første kvartal 2020. ECL per 30.09.2021 ble følgelig beregnet som en kombinasjon av 70 prosent forventet scenario, 20 prosent nedsidescenario og 10 prosent oppsidescenario (70/20/10 pst).

Sensitivitet knyttet til sentrale forutsetninger i den generelle tapsmodellen:

Tabellen under viser beregnet forventet kreditttap i de tre beskrevne scenarioene over; forventet scenario, nedsidescenario og oppsidescenario. Beregningene er fordelt på hovedsegmentene privatkunder og bedriftskunder, som summerer seg til morbank. I tillegg viser tabellen tilsvarende beregninger av forventet kreditttap i datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet. ECL for morbanken og datterselskapet, justert for konsernelimineringer, er summert i kolonnen Konsern. Utover segmentfordelt ECL ved anvendt scenariovekting, viser tabellen fire alternative scenariovektinger. De to første alternativene gjenspeiler tidligere anvendte scenariovektinger. De to siste alternativene viser sensitivitet for ytterligere forverring i forhold til anvendt scenariovekting, med 60-65 prosent sannsynlighet for forventet scenario, 25-30 prosent sannsynlighet for nedsidescenarioet og 10 prosent sannsynlighet for oppsidescenarioet (65/25/10 pst og 60/30/10 pst).

30.09.2021	SpareBank 1				
	Privat- kunder	Bedrifts- kunder	Morbank	Finans Østlandet	Konsern
ECL i forventet scenario	68	125	193	84	273
ECL i nedsidescenario	409	790	1 199	172	1 368
ECL i oppsidescenario	52	91	143	60	199
ECL med anvendt scenarivekting 70/20/10 pst	135	255	389	99	485
ECL med alternativ scenarivekting 80/10/10 pst	101	188	289	90	375
ECL med alternativ scenarivekting 75/15/10 pst	118	222	339	95	430
ECL med alternativ scenarivekting 65/25/10 pst	152	288	440	104	540
ECL med alternativ scenarivekting 60/30/10 pst	169	321	490	108	594

Tabellen reflekterer at det er til dels betydelige forskjeller i underliggende PD- og LGD-estimer i de ulike scenarioene og at det er differensierte nivåer og nivåforskjeller mellom segmentene. På konsernnivå er ECL i oppsidescenarioet cirka 75 prosent av ECL i forventet scenario, mens nedsidescenarioet har om lag fem ganger høyere ECL enn i forventet scenario. Anvendt scenarivekting, med 20 prosent nedside og 10 prosent oppside, gir dermed om lag 75 prosent høyere ECL enn i forventet scenario. En ytterligere ti prosentpoengs økning i sannsynligheten for nedside, ville økt vektet ECL med om lag 110 mill. kroner (+23 pst). En ti prosentpoengs reduksjon i sannsynligheten for nedside, sannsynlighetsvektene banken benyttet ved innføringen av IFRS 9, ville redusert vektet ECL tilsvarende.

Det vises for øvrig til note 6 «Avsetning til tap på utlån og forpliktelser», hvor isolerte tapsekostnadseffekter per segment av ulike endringer i de modellmessige forutsetningene vises tabellarisk.

Note 2 Endringer i konsernsammensetninger

2021

Datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS har gjennom en rettet emisjon i tredje kvartal kommet inn som eier av 47,2 prosent av aksjene i bilabonnementselskapet Fleks sammen SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS og SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS. Bertel O Steen AS har tilsvarende eierandel.

I tredje kvartal solgte banken B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS som medførte en reduksjon av banken sin eierandelen i selskapet fra 15,0 prosent til 10,65 prosent.

I tredje kvartal solgte banken aksjer i SpareBank 1 Forvaltning AS som medførte en reduksjon av banken sin eierandel i selskapet fra 12,40 % til 6,37%.

I andre kvartal tegnet banken aksjer i SpareBank 1 Kundepleie AS. Eierandelen er på 33,33 prosent og selskapet behandles som et tilknyttet selskap.

I andre kvartal ble holdingselskapet SpareBank 1 Forvaltning AS overført fra SpareBank 1 Gruppen AS til SpareBank 1 alliansebankene og LO. Med virkning fra 1. mai 2021 ble ODIN Forvaltning AS fisjonert ut fra SpareBank 1 Gruppen AS og fusjonert inn i SpareBank 1 Forvaltning AS. Eierstrukturen i SpareBank 1 Forvaltning AS ble etter ovennevnte transaksjoner lik som fordeling av de kontrollerende interessenes andel av SpareBank 1 Gruppen konsern, slik at SpareBank 1 Østlandet ble eier av 12,4 prosent av SpareBank 1 Forvaltning AS.

En reallokering av aksjene i SpareBank 1 Kreditt AS i henhold til aksjonæravtalen medførte en reduksjon av bankens eierandel i selskapet fra 20,9 prosent til 19,1 prosent med virkning fra 1. januar 2021.

Kjøp av aksjer i SpareBank 1 Bank og Regnskap AS i januar endret bankens eierandel i selskapet fra 20 prosent til 25 prosent.

En reallokering av aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS i henhold til aksjonæravtalen medførte en reduksjon av banken sin eierandelen i selskapet fra 15,2 prosent til 15,0 prosent i første kvartal.

2020

En omallokering av aksjene i SpareBank 1 Boligkreditt AS i henhold til aksjonæravtalen økte eierandelen i selskapet fra 22,3 prosent til 22,5 prosent i desember.

SMB Lab AS endret 9. november 2020 selskapsnavn til SpareBank 1 Bank og Regnskap AS.

Betr AS ble i fjerde kvartal 2020 solgt.

SpareBank 1 Kredittkort AS endret 5. juni 2020 navn til SpareBank 1 Kreditt AS.

En reallokering av aksjer i SpareBank 1 Kredittkort AS i henhold til aksjonæravtalen medførte at konsernet økte sin eierandel i selskapet fra 20,8 prosent til 20,9 prosent med virkning fra 1. januar 2020.

Note 3 Segmentinformasjon

Segmentopplysningene er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat- og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner. Rapportering av segmenter er inndelt i følgende områder: Divisjon Personmarked bank (PM), Divisjon bedriftsmarked bank (inkludert organisasjonsmarked) (BM), eiendom, finansiering, regnskapstjenester samt ufordelt virksomhet.

Forutsetninger:

- Eiendomsmegling, leasing/løsoverfinansiering og regnskapstjenester er organisert som selvstendige selskaper.
- Fra 30.09.2020 er skattekostnad for PM og BM 25 % av resultatbidrag etter tap fratrukket respektive andel av skattefordel knyttet til kundeutbytte.
- Mellom 31.12.2019 til 30.06.2020 ble skattekostnad for PM, BM og ufordelt virksomhet fordelt etter andel resultatbidrag før skatt. Tidligere perioder er skatt beregnet med 25 prosent for PM og BM divisjonen.
- Driftskostnader i PM og BM inneholder sin andel av felleskostnader.
- Netto provisjons- og andre inntekter inneholder sin andel av fellesinntekter.
- Konsernelimineringer fremkommer sammen med ufordelt virksomhet i egen kolonne.

30.09.2021			SpareBank 1		Eiendoms-		Ufordelt	Totalt
	Divisjon PM	Divisjon BM	Finans Østlandet konsern	Eiendoms- Megler 1 Innlandet AS	Megler 1 Oslo Akershus konsern	TheVIT AS		
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	738	686	219	-1	0	-2	-12	1 628
Netto provisjons- og andre inntekter	618	136	47	104	167	145	-9	1 208
Netto avkastning på finansielle investeringer	33	45	0	0	0	0	409	487
Driftskostnader	663	333	73	97	150	140	-6	1 450
Resultatbidrag før tap per segment	726	533	194	7	17	3	393	1 873
Tap på utlån og garantier	1	-29	5	0	0	0	0	-23
Resultatbidrag per segment før skatt	726	561	189	7	17	3	393	1 896
Skatt	137	135	47	1	4	1	55	379
Resultatbidrag per segment etter skatt	589	427	141	5	13	3	339	1 517
Balanse								
Brutto utlån til kunder	73 152	37 058	9 307	0	0	0	-6	119 511
Tapsavsetninger	-62	-260	-99	0	0	0	-4	-425
Andre eiendeler	2 869	402	265	80	156	125	31 332	35 230
Sum eiendeler	75 960	37 201	9 473	80	156	125	31 322	154 316
Innskudd fra og gjeld til kunder	51 957	39 261	0	0	0	0	47	91 265
Annen gjeld og egenkapital	24 003	-2 060	9 473	80	156	125	31 275	63 051
Sum gjeld og egenkapital	75 960	37 201	9 473	80	156	125	31 322	154 316

30.09.2020	Divisjon PM	Divisjon BM	SpareBank 1		Eiendoms-		Ufordelt	Totalt
			Finans Østlandet konsern	Eiendoms- Megler 1 Innlandet AS	Megler 1 Akershus konsern	TheVIT AS		
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	672	743	223	-1	-1	-2	-5	1 628
Netto provisjons- og andre inntekter	472	133	44	104	158	142	-18	1 035
Netto avkastning på finansielle investeringer	19	43	-5	0	0	0	342	399
Driftskostnader	650	320	70	82	143	137	-3	1 399
Resultatbidrag før tap per segment	513	598	192	21	14	3	322	1 663
Tap på utlån og garantier	25	238	66	0	0	0	0	328
Resultatbidrag per segment før skatt	488	361	126	21	14	3	322	1 335
Skatt	83	85	32	5	3	1	-16	193
Resultatbidrag per segment etter skatt	404	276	95	16	11	2	338	1 142

Balanse

Brutto utlån til kunder	69 485	34 923	9 104	0	0	0	113	113 624
Tapsavsetninger	-69	-400	-105	0	0	0	0	-575
Andre eiendeler	2 876	686	167	84	160	136	31 740	35 849
Sum eiendeler	72 291	35 209	9 165	84	160	136	31 852	148 898
Innskudd fra og gjeld til kunder	49 225	36 231	0	0	0	0	40	85 495
Annen gjeld og egenkapital	23 067	-1 022	9 165	84	160	136	31 812	63 403
Sum gjeld og egenkapital	72 291	35 209	9 165	84	160	136	31 852	148 898

31.12.2020	Divisjon PM	Divisjon BM	SpareBank 1		Eiendoms-		Ufordelt	Totalt
			Finans Østlandet konsern	Eiendoms- Megler 1 Innlandet AS	Megler 1 Akershus konsern	TheVIT AS		
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	908	968	297	-1	-1	-2	8	2 177
Netto provisjons- og andre inntekter	679	185	55	133	207	185	-3	1 441
Netto avkastning på finansielle investeringer	25	58	0	0	0	0	463	545
Driftskostnader	882	432	99	120	190	183	-5	1 902
Resultatbidrag før tap per segment	730	779	253	12	16	0	472	2 262
Tap på utlån og garantier	29	216	84	0	0	0	0	330
Resultatbidrag per segment før skatt	700	563	169	12	16	0	472	1 932
Skatt	124	131	42	3	4	0	20	323
Resultatbidrag per segment etter skatt	576	432	126	10	12	0	452	1 608

Balanse

Brutto utlån til kunder	70 021	34 128	9 120	0	0	0	99	113 368
Tapsavsetninger	-74	-298	-112	0	0	0	0	-484
Andre eiendeler	2 904	553	151	70	149	131	29 231	33 189
Sum eiendeler	72 852	34 384	9 159	70	149	131	29 330	146 074
Innskudd fra og gjeld til kunder	49 520	36 043	0	0	0	0	50	85 613
Annen gjeld og egenkapital	23 332	-1 659	9 159	70	149	131	29 280	60 461
Sum gjeld og egenkapital	72 852	34 384	9 159	70	149	131	29 330	146 074

Note 4 Kapitaldekning

Bankens kapitaldekning beregnes til enhver tid etter gjeldende regler og satser. Reglene baserer seg på tre pilarer som skal sikre at finansforetak har kapital som samsvarer med deres risiko:

- Pilar 1: Minimumskrav til ansvarlig kapital
- Pilar 2: Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging
- Pilar 3: Krav til offentliggjøring av informasjon

For deler av utlånsporteføljen har banken tillatelse til å benytte interne modeller (IRB-metode) for å fastsette kapitalkravet. Dette innebærer at kapitalkravet kan beregnes ut fra egne estimater for misligholdssannsynlighet (PD), tapsgrad ved mislighold (LGD), antatt utnyttelse av rammekreditter og lånetilsagn (KF) og løpetid (M). Modellerte estimater vil alltid være beheftet med usikkerhet. SpareBank 1 Østlandet har tillatelse til å bruke IRB-avansert metode for beregning av kapitalkrav for kredittrisiko for engasjementskategoriene foretak og massemarked. Banken har unntak fra IRB-metode for enkelte engasjement. Dette gjelder for stater/kommuner og institusjoner, hvor det er gitt permanent unntak, samt borettslag og foreninger/lag, hvor konsernet benytter standardmetoden. For rapportering av kapitaldekningskonsernet konsolideres porteføljene til de deleide foretakene forholdsmessig.

Kapitaldekningen beregnes på tre ulike nivåer basert på ulike kapitaldefinisjoner:

- Ren kjernekapitaldekning
- Kjernekapitaldekning (inkluderer fondsobligasjoner)
- Totalkapitaldekning (inkluderer ansvarlig lån)

Gjeldende krav til ren kjernekapital består av et minimumskrav på 4,5 prosent samt bufferkrav på til sammen 8,0 prosent for både morbanken og 7,9 prosent for konsernet. I det totale bufferkravet så er de foretaksspesifikke bufferkravene motsyklisk kapitalbuffer og systemrisikobuffer beregnet til henholdsvis 1,0 prosent og 4,4 prosent (4,5 prosent for morbank) for konsern. SpareBank 1 Østlandet har i tillegg et Pilar II krav på 1,8 prosent på konsolidert nivå per 30.09.2021. Det samlede kapitalkravet til ren kjernekapital er dermed 12,5 prosent for morbanken og 14,2 prosent for konsernet. I tillegg skal ytterligere 1,5 prosent dekkes av annen kjernekapital og 2,0 prosent dekkes av tilleggskapital.

Posten øvrige justeringer i ren kjernekapital inkluderer tidligere års avsatt utbytte samt vedtaksfastsatte fradraget for eierskapet i Vipps i det felles allianseeide selskapet SpareBank 1 Betaling AS. Fradraget for eierskapet i SpareBank 1 Betaling AS ble tidligere inkludert i posten for vesentlige investeringer i finansiell sektor, men er nå flyttet til øvrige justeringer i ren kjernekapital for inneværende periode samt tidligere perioder.

Morbank			Konsern			
31.12.20	30.09.20	30.09.21		30.09.21	30.09.20	31.12.20
15 918	15 547	17 560	Sum balanseført egenkapital	18 743	16 655	17 135
			Kjernekapital			
-791	-562	-745	Del av postitivt årsresultat som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-745	-562	-791
-650	-650	-1 000	Hybridkapital	-1 000	-650	-650
-	-	-	Minoritetsinteresser som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-74	-74	-74
17	18	14	Urealisert verdiendring som følge av redusert/økt verdi av gjeld	14	18	17
-78	-75	-81	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	-476	-452	-461
-196	-212	-243	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-329	-288	-278
-	-156	-	Fradrag for vesentlige investeringer i ren kjernekapital i finansiell sektor	-229	-481	-395
-32	-33	-35	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-31	-39	-36
-156	-	-740	Øvrige justeringer i ren kjernekapital	-716	15	-132
14 031	13 876	14 729	Sum ren kjernekapital	15 156	14 142	14 335
			Annen kjernekapital			
650	650	1 000	Hybridkapital	1 000	650	650
-	-	-	Hybridkapital utstedt av innkonsoliderte selskaper som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital	172	153	162
650	650	1 000	Sum annen kjernekapital	1 172	803	812
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
1 300	1 300	1 300	Ansvarlig lånekapital	1 300	1 300	1 300
-	-	-	Ansvarlig lånekapital utstedt av innkonsoliderte selskaper som kan medregnes i tilleggskapital	272	257	257
1 300	1 300	1 300	Sum tilleggskapital	1 572	1 557	1 557
15 981	15 826	17 029	Netto ansvarlig kapital	17 899	16 502	16 704
4 764	4 705	4 835	Engasjement med foretak SMB	4 847	4 712	4 775
13 760	14 680	16 544	Engasjement med spesialiserte foretak	17 186	15 367	14 428
1 953	2 424	1 124	Engasjement med øvrige foretak	1 170	2 457	1 986
1 314	1 297	1 270	Engasjement med massemarked SMB	1 501	1 507	1 530
20 059	20 072	19 428	Engasjement med massemarked personer	28 367	27 820	28 485
873	985	798	Engasjement med øvrig massemarked	830	1 028	907
-	-	-	Egenkapitalposisjoner	-	-	-
42 723	44 162	44 000	Kredittrisiko etter IRB-metode	53 902	52 891	52 110
15 289	14 673	16 458	Kredittrisiko etter standardmetode	21 052	19 324	19 705
417	964	523	Motpartsrisiko (inkludert CVA)	2 615	2 869	1 966
			Markedsrisiko			
5 133	5 356	5 133	Operasjonell risiko	6 664	6 659	6 664
63 562	65 155	66 113	Totalt beregningsgrunnlag	84 232	81 743	80 445
5 085	5 212	5 289	Kapitalkrav (8,0 %)	6 739	6 539	6 436
-	1 173	-	Pilar 2 (1,8 %)	1 516	1 471	1 448
			Bufferkrav			
1 589	1 629	1 653	Bevaringsbuffer (2,5%)	2 106	2 044	2 011
636	652	661	Motsyklisk kapitalbuffer (1,0 %)	842	817	804
2 733	1 955	2 975	Systemrisikobuffer	3 706	2 452	3 459
4,3 %	3,0 %	4,5 %	Systemrisikobuffersats	4,4 %	3,0 %	4,3 %
4 958	4 235	5 289	Sum bufferkrav	6 654	5 313	6 275
12,3 %	11,0 %	12,5 %	Krav til ren kjernekapital	14,2 %	12,8 %	14,1 %
6 213	5 536	6 465	Tilgjengelig ren kjernekapital utover krav	3 195	3 679	2 992
			Kapitaldekning			
22,1 %	21,3 %	22,3 %	Ren kjernekapitaldekning	18,0 %	17,3 %	17,8 %
23,1 %	22,3 %	23,8 %	Kjernekapitaldekning	19,4 %	18,3 %	18,8 %
25,1 %	24,3 %	25,8 %	Kapitaldekning	21,3 %	20,2 %	20,8 %
10,0 %	9,7 %	9,8 %	Uvektet kjernekapitalandel	7,3 %	7,1 %	7,2 %

Note 5 Utlån til og fordringer på kunder

Morbank

Brutto utlån	30.09.2021				30.09.2020				31.12.2020			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	95 716	8 159	411	104 286	91 115	6 858	323	98 296	91 115	6 858	323	98 296
Overført til Trinn 1	1 683	-1 682	-1	0	1 791	-1 786	-5	0	1 547	-1 541	-6	0
Overført til Trinn 2	-1 480	1 483	-3	0	-2 554	2 564	-10	0	-4 555	4 563	-8	0
Overført til Trinn 3	-63	-176	239	0	-54	-224	278	0	-60	-131	191	0
Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån	-180	-46	-56	-282	-2 058	-133	-29	-2 221	1 439	-1 011	-40	388
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler*	21 930	1 047	31	23 008	39 416	862	203	40 481	23 443	645	28	24 116
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet*	-15 650	-1 006	-84	-16 739	-29 955	-1 935	-103	-31 993	-17 212	-1 225	-66	-18 503
Konstaterte tap	0	0	-24	-24	0	0	-10	-10	0	0	-12	-12
Utgående balanse	101 957	7 779	513	110 249	97 702	6 205	646	104 553	95 716	8 159	411	104 286
Herav utlån til amortisert kost				34 517				32 446				31 574
Herav utlån til virkelig verdi				75 732				72 107				72 712

Konsern

Brutto utlån	30.09.2021				30.09.2020				31.12.2020			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	103 458	9 422	488	113 368	98 654	7 925	456	107 035	98 654	7 925	456	107 035
Overført til Trinn 1	2 135	-2 131	-4	0	2 151	-2 145	-6	0	1 874	-1 867	-7	0
Overført til Trinn 2	-1 880	1 885	-5	0	-3 055	3 078	-23	0	-5 217	5 238	-21	0
Overført til Trinn 3	-97	-268	365	0	-93	-271	364	0	-97	-183	280	0
Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån	-1 378	-257	-39	-1 673	-3 001	-274	-39	-3 314	309	-1 224	-53	-968
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler*	24 884	1 186	54	26 124	42 036	1 003	210	43 248	26 620	921	45	27 586
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet*	-16 917	-1 234	-132	-18 284	-31 036	-2 099	-200	-33 335	-18 686	-1 388	-200	-20 273
Konstaterte tap	0	0	-24	-24	0	0	-10	-10	0	0	-12	-12
Utgående balanse	110 205	8 603	703	119 511	105 656	7 217	751	113 624	103 458	9 422	488	113 368
Herav utlån til amortisert kost				43 780				41 517				40 656
Herav utlån til virkelig verdi				75 732				72 107				72 712

* I 30.06.2020 ble refinansiering der et lån ble innfridd og et nytt lån utbetalt vist brutto i noten som er en reduksjon av "Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet" og en økning av "Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler". Fra og med 31.12.2020 vises dette netto på linjen "Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån".

Morbank

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til amortisert kost 30.09.2021	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Utlån til virkelig verdi 30.09.2021	Netto utlån 30.09.2021
Offentlig forvaltning	3	-0	0	0	0	3
Primærnæringer	3 365	-2	-7	-7	2 136	5 485
Trebearbeidende industri	1 017	-1	-1	-0	406	1 420
Annen industri	1 022	-1	-18	-1	55	1 057
Bygg og anlegg	3 775	-12	-11	-11	327	4 068
Kraft og vannforsyning	685	-1	-1	-1	1	684
Varehandel	877	-4	-2	-4	169	1 035
Hotell- og restaurantdrift	578	-0	-7	-4	48	614
Eiendomsdrift	18 762	-42	-69	-11	408	19 047
Forretningsmessig tjenesteyting	3 408	-11	-5	-12	788	4 168
Transport og kommunikasjon	257	-5	-2	-1	235	485
Justeringer etter modellberegninger	0	0	0	0	0	0
Sum næring	33 748	-79	-124	-53	4 573	38 065
Lønnstakere	769	-1	-2	-24	71 115	71 858
Justeringer etter modellberegninger	0	0	0	0	0	0
Sum lønnstakere	769	-1	-2	-24	71 115	71 858
Virkelig verdijustering over utvidet resultat		-1	-35	-7	43	0
Utlån til kunder	34 517	-81	-161	-84	75 732	109 923
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						49 904
Utlån overført til spareBank 1 Næringskreditt AS						955
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						160 782
Øvrige engasjementer ¹⁾						25 705
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						186 487

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til amortisert kost 30.09.2020	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Utlån til virkelig verdi 30.09.2020	Netto utlån 30.09.2020
Offentlig forvaltning	3	0	0	0	0	3
Primærnæringer	3 041	-2	-6	-8	1 938	4 963
Trebearbeidende industri	1 710	-2	-1	-1	335	2 041
Annen industri	1 482	-7	-3	-106	58	1 426
Bygg og anlegg	3 692	-23	-11	-11	301	3 948
Kraft og vannforsyning	269	0	-1	-1	1	267
Varehandel	835	-5	-4	-9	133	950
Hotell- og restaurantdrift	470	-2	-3	-1	58	524
Eiendomsdrift	15 921	-44	-61	-6	462	16 272
Forretningsmessig tjenesteyting	3 997	-15	-9	-9	630	4 594
Transport og kommunikasjon	306	-1	-3	-4	172	470
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-35	0	0	-35
Sum næring	31 725	-102	-136	-155	4 088	35 420
Lønnstakere	721	-1	-2	-29	67 972	68 660
Justeringer etter modellberegninger	0	0	0	0	0	0
Sum lønnstakere	721	-1	-2	-29	67 972	68 660
Virkelig verdijustering over utvidet resultat			-39	-8	47	0
Utlån til kunder	32 446	-103	-178	-192	72 107	104 080
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						46 153
Utlån overført til spareBank 1 Næringskreditt AS						1 215
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						151 449
Øvrige engasjementer ¹⁾						16 016
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						167 465

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til amortisert kost 31.12.2020	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Utlån til virkelig verdi 31.12.2020	Netto utlån 31.12.2020
Offentlig forvaltning	18	0	0	0	0	18
Primærnæringer	3 089	-2	-7	-8	2 017	5 090
Trebearbeidende industri	1 539	-1	-2	-1	342	1 877
Annen industri	1 203	-5	-10	-1	47	1 234
Bygg og anlegg	3 454	-25	-9	-20	299	3 699
Kraft og vannforsyning	436	-1	-1	-1	1	433
Varehandel	833	-5	-3	-8	141	957
Hotell- og restaurantdrift	471	-1	-3	-4	57	519
Eiendomsdrift	15 433	-37	-71	-8	458	15 775
Forretningsmessig tjenesteyting	4 132	-17	-5	-10	636	4 737
Transport og kommunikasjon	257	-1	-2	-1	210	462
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-20	0	0	-20
Sum næring	30 866	-94	-133	-63	4 206	34 782
Lønnstakere	708	-1	-1	-31	68 454	69 129
Justeringer etter modellberegninger	0	0	0	0	0	0
Sum lønnstakere	708	-1	-1	-31	68 454	69 129
Virkelig verdijustering over utvidet resultat	0	0	-44	-8	52	0
Utlån til kunder	31 574	-95	-178	-102	72 712	103 911
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						46 872
Utlån overført til spareBank 1 Næringskreditt AS						1 018
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						151 801
Øvrige engasjementer ¹⁾						15 760
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						167 561

1) Består av garantier, ubenyttede kreditter og lånetilsagn

Konsern

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til amortisert kost 30.09.2021	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Utlån til virkelig verdi 30.09.2021	Netto utlån 30.09.2021
Offentlig forvaltning	286	-1	0	0	0	285
Primærnæringer	3 791	-2	-7	-7	2 136	5 910
Trebearbeidende industri	1 017	-1	-1	0	406	1 420
Annen industri	1 246	-3	-19	-1	55	1 279
Bygg og anlegg	4 785	-21	-16	-14	327	5 061
Kraft og vannforsyning	707	-2	-1	-1	1	705
Varehandel	1 259	-6	-4	-5	169	1 411
Hotell- og restaurantdrift	598	-1	-8	-4	48	633
Eiendomsdrift	19 215	-51	-79	-20	408	19 473
Forretningsmessig tjenesteyting	4 351	-14	-8	-12	788	5 105
Transport og kommunikasjon	1 546	-6	-3	-1	235	1 771
Justeringer etter modellberegninger	0	0	0	0	0	0
Sum næring	38 802	-108	-147	-67	4 573	43 053
Lønnstakere	4 977	-9	-17	-34	71 115	76 033
Justeringer etter modellberegninger	0	0	0	0	0	0
Sum lønnstakere	4 977	-9	-17	-34	71 115	76 033
Virkelig verdijustering over utvidet resultat		-1	-35	-7	43	0
Utlån til kunder	43 779	-118	-199	-108	75 732	119 086
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						49 904
Utlån overført til spareBank 1 Næringskreditt AS						955
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						169 944
Øvrige engasjementer ¹⁾						25 560
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						195 504

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til amortisert kost			Utlån til virkelig verdi 30.09.2020			Netto utlån 30.09.2020
	30.09.2020	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3			
Offentlig forvaltning	271	-1	0	0	0	270	
Primærnæringer	3 430	-3	-6	-8	1 938	5 351	
Trebearbeidende industri	1 732	-2	-1	-1	335	2 063	
Annen industri	1 755	-8	-4	-106	58	1 695	
Bygg og anlegg	4 835	-28	-17	-12	301	5 081	
Kraft og vannforsyning	459	-2	-1	-1	1	455	
Varehandel	1 140	-7	-6	-9	133	1 251	
Hotell- og restaurantdrift	487	-2	-3	-1	58	540	
Eiendomsdrift	16 096	-42	-66	-7	462	16 444	
Forretningsmessig tjenesteyting	4 751	-18	-12	-12	630	5 338	
Transport og kommunikasjon	1 656	-5	-15	-13	172	1 795	
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-40	0	0	-40	
Sum næring	36 611	-118	-169	-169	4 088	40 244	
Lønnstakere	4 905	-9	-19	-43	67 972	72 806	
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-1	0	0	-1	
Sum lønnstakere	4 905	-9	-20	-43	67 972	72 805	
Virkelig verdijustering over utvidet resultat			-39	-8	47	0	
Utlån til kunder	41 517	-127	-228	-220	72 107	113 049	
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						46 153	
Utlån overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS						1 215	
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						160 418	
Øvrige engasjementer ¹⁾						16 598	
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						177 016	

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til amortisert kost			Utlån til virkelig verdi 31.12.2020			Netto utlån 31.12.2020
	31.12.2020	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3			
Offentlig forvaltning	327	-1	0	0	0	326	
Primærnæringer	3 469	-3	-7	-8	2 017	5 468	
Trebearbeidende industri	1 539	-1	-2	-1	342	1 877	
Annen industri	1 439	-6	-12	-1	47	1 467	
Bygg og anlegg	4 520	-29	-16	-23	299	4 751	
Kraft og vannforsyning	458	-1	-1	-1	1	456	
Varehandel	1 089	-8	-6	-8	141	1 207	
Hotell- og restaurantdrift	492	-2	-3	-4	57	540	
Eiendomsdrift	15 838	-41	-94	-15	458	16 145	
Forretningsmessig tjenesteyting	4 975	-20	-8	-11	636	5 572	
Transport og kommunikasjon	1 633	-1	-4	-2	210	1 835	
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-24	0	0	-24	
Sum næring	35 779	-113	-177	-76	4 206	39 620	
Lønnstakere	4 877	-7	-12	-47	68 454	73 265	
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-1	0	0	-1	
Sum lønnstakere	4 877	-7	-13	-47	68 454	73 265	
Virkelig verdijustering over utvidet resultat	0	0	-44	-8	52	0	
Utlån til kunder	40 656	-119	-234	-130	72 712	112 885	
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						46 872	
Utlån overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS						1 018	
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						160 775	
Øvrige engasjementer ¹⁾						14 787	
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						175 562	

1) Består av garantier, ubenyttede kreditter og lånetilsagn

Note 6 Tap på utlån og forpliktelser

Tabellene viser isolerte tapseffekter.

01.07.2021-30.09.2021

Isolerte effekter	PM	BM	Morbank	SB1FØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	0	9	9	4	13
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger	0	-26	-26	0	-26
Endring ECL grunnet endret scenariovekting	0	0	0	0	0
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	0	-18	-17	4	-14
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	0	0	-5	-5
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	-3	-6	-9	-5	-14
Periodens netto konstaterte tap	2	7	9	8	17
Periodens tapkostnad	-1	-16	-17	1	-16

01.01.2021-30.09.2021

Isolerte effekter	PM	BM	Morbank	SB1FØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	2	15	16	-3	13
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger	-1	-31	-32	0	-32
Endring ECL grunnet endret scenariovekting	0	0	0	0	0
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	1	-16	-16	-3	-19
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	-20	-20	-5	-25
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	-5	-9	-15	-5	-19
Periodens netto konstaterte tap	5	17	22	18	40
Periodens tapkostnad	1	-29	-28	5	-23

01.07.2020-30.09.2020

Isolerte effekter	PM	BM	Morbank	SB1FØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	-1	1	0	5	5
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger	0	0	0	0	0
Endring ECL grunnet endret scenariovekting	0	0	0	0	0
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	-1	1	0	5	5
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	-15	-15	0	-15
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	-3	45	43	-5	38
Periodens netto konstaterte tap	3	4	7	12	19
Periodens tapkostnad	-1	36	35	12	47

01.01.2020-30.09.2020

Isolerte effekter	PM	BM	Morbank	SB1FØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	0	4	3	4	7
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger	3	39	42	17	59
Endring ECL grunnet endret scenariovekting	14	26	41	3	44
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	17	69	86	23	109
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	35	35	5	40
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	1	121	121	12	133
Periodens netto konstaterte tap	7	13	21	26	46
Periodens tapkostnad	25	238	263	66	328

01.01.2020-31.12.2020

Isolerte effekter	PM	BM	Morbank	SB1FØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	1	10	11	7	19
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger	3	36	39	18	58
Endring ECL grunnet endret scenariovekting	14	26	41	3	44
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	19	73	91	29	120
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	20	20	5	25
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	2	28	30	13	43
Periodens netto konstaterte tap	9	95	104	38	142
Periodens tapkostnad	29	216	245	84	330

Det er beregnet ECL på kredittinstitusjoner og sentralbanker, men effekten er funnet uvesentlig og følgelig ikke tatt med i nedskrivningene.

Morbank

30.09.2021

Mill. kroner	31.12.2020	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.09.2021
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	356	-22	-23	311
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	84	-5	-1	79
Sum avsetning til tap	440	-27	-24	389
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	375	-26	-24	325
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	32	-3	0	29
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	32	3		35

30.09.2020

Mill. kroner	31.12.2019	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.09.2020
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	232	239	-10	461
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	67	14	-1	80
Sum avsetning til tap	299	252	-10	541
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	255	228	-10	473
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	22	12	0	34
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	21	12	0	33

31.12.2020

Mill. kroner	31.12.2019	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2020
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	232	135	-11	356
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	67	18	-1	84
Sum avsetning til tap	299	153	-12	440
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	255	132	-12	375
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	22	10	0	32
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	21	11	0	32

Konsern

30.09.2021

	31.12.2020	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.09.2021
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	465	-35	-23	407
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	84	-5	-1	78
Sum avsetning til tap	549	-40	-24	485
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	484	-35	-24	425
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	32	-7	0	25
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	32	3	0	35

30.09.2020

Mill. kroner	31.12.2019	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.09.2020
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	294	279	-10	563
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	67	14	-1	80
Sum avsetning til tap	360	292	-10	642
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	317	268	-10	575
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	22	12	0	34
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	21	12	0	33

31.12.2020

	31.12.2019	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2020
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	294	182	-11	464
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	67	18	-1	84
Sum avsetning til tap	360	200	-12	548
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	317	179	-12	484
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	22	10	0	32
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	21	11	0	32

Morbank

Balanseført tapsavsetning på utlån	30.09.2021				30.09.2020				31.12.2020			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	127	178	102	408	99	110	68	277	99	110	68	277
Avsetning til tap												
Overført til (fra) Trinn 1	3	-3	0	0	5	-5	0	0	5	-5	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-40	40	0	0	-55	55	0	0	-82	82	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	-7	-5	12	0	-9	-11	20	0	-11	-17	28	0
Netto ny måling av tap	15	-26	19	7	82	-3	119	198	105	-6	26	125
Nye utstedte eller kjøpte utlån	31	22	0	54	22	7	2	30	26	12	4	43
Utlån som har blitt fraregnet	-14	-26	-25	-65	-7	-10	-10	-27	-14	-18	-13	-46
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-24	-24	0	0	-6	-6	0	0	-12	-12
Justeringer etter modellberegninger	0	-20	0	-20	0	35	0	35	0	20	0	20
Utgående balanse	116	161	84	360	136	178	192	507	127	178	102	408

Konsern

Balanseført tapsavsetning på utlån	30.09.2021				30.09.2020				31.12.2020			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	152	234	130	516	115	137	87	339	123	166	97	386
Avsetning til tap												
Overført til (fra) Trinn 1	17	-16	0	0	10	-10	0	0	10	-10	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-42	43	0	0	-56	57	-1	0	-83	83	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	-7	-15	22	0	-9	-14	23	0	-12	-23	34	0
Netto ny måling av tap	11	-15	14	10	81	22	129	232	98	6	24	128
Nye utstedte eller kjøpte utlån	44	27	1	72	28	9	3	40	30	16	4	50
Utlån som har blitt fraregnet	-17	-35	-35	-87	-8	-12	-15	-36	-15	-24	-17	-56
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-24	-24	0	0	-6	-6	0	0	-12	-12
Justeringer etter modellberegninger	0	-25	0	-25	0	40	0	40	0	20	0	20
Utgående balanse	155	199	108	462	160	228	220	609	152	234	130	516

Morbank

Balanseført tapsavsetning på utenombalanseposter *	30.09.2021				30.09.2020				31.12.2020			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	22	10	0	32	16	6	1	22	16	6	1	22
Avsetning til tap												
Overført til (fra) Trinn 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-2	2	0	0	-3	3	0	0	-4	4	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	0	0	-1	0	1	0	0	0	0	0
Netto ny måling av tap	-6	-5	4	-7	7	1	0	8	6	1	-1	7
Nye utstedte eller kjøpte utlån	8	0	0	9	5	0	0	5	5	0	0	5
Utlån som har blitt fraregnet	-2	-2	0	-5	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-2
Konstaterte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Justeringer etter modellberegninger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utgående balanse	21	4	4	29	25	8	1	34	22	10	0	32

Konsern

Balanseført tapsavsetning på utenombalanseposter *	30.09.2021				30.09.2020				31.12.2020			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	22	10	0	32	16	6	1	22	16	6	1	22
Avsetning til tap												
Overført til (fra) Trinn 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-2	2	0	0	-3	3	0	0	-4	4	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	0	0	-1	0	1	0	0	0	0	0
Netto ny måling av tap	-9	-5	4	-10	7	1	0	8	6	1	-1	7
Nye utstedte eller kjøpte utlån	8	0	0	9	5	0	0	5	5	0	0	5
Utlån som har blitt fraregnet	-2	-2	0	-5	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-2
Konstaterte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Justeringer etter modellberegninger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utgående balanse	17	4	4	25	25	8	1	34	22	10	0	32

* Avsetning til tap på garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn

Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Morbank			Konsern		
31.12.2020	30.09.2020	30.09.2021	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
41	13	21	21	13	41
41	13	21	21	13	41
287	287	420			
-6	0	40			
0	0	0			
282	287	461			
			278	331	394
135	163	-100	-100	163	135
-118	-163	130	130	-163	-118
16	0	30	30	0	16
-514	-640	484	484	-640	-514
520	660	-495	-495	660	520
6	21	-11	-11	21	6
-6	25	78	78	25	-6
150	159	-100	-100	159	150
-135	-199	139	139	-199	-135
27	11	8	8	11	27
50	38	44	44	38	50
109	55	188	188	55	109
432	355	669	487	399	545

Note 8 Finansielle derivater

Morbank og konsern

Til virkelig verdi over resultatet	30.09.2021		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	2 189	9	20
Valutabytteavtaler	119	0	1
Sum valutainstrumenter	2 308	9	20
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	57 641	1 138	519
Andre rentekontrakter	510	0	0
Sum renteinstrumenter	58 151	1 138	519
Sum valutainstrumenter	2 308	9	20
Sum renteinstrumenter	58 151	1 138	519
Sum finansielle derivater	60 459	1 148	540

Til virkelig verdi over resultatet	30.09.2020		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	1 906	45	34
Valutabytteavtaler	2 820	20	21
Sum valutainstrumenter	4 725	65	56
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	51 150	3 251	771
Andre rentekontrakter	3 881	1	0
Sum renteinstrumenter	55 031	3 252	771
Sum valutainstrumenter	4 725	65	56
Sum renteinstrumenter	55 031	3 252	771
Sum finansielle derivater	59 757	3 316	827

Til virkelig verdi over resultatet	31.12.2020		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	1 872	26	21
Valutabytteavtaler	2 257	14	84
Sum valutainstrumenter	4 129	40	104
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	49 293	2 171	593
Andre rentekontrakter	3 985	1	0
Sum renteinstrumenter	53 279	2 172	593
Sum valutainstrumenter	4 129	40	104
Sum renteinstrumenter	53 279	2 172	593
Sum finansielle derivater	57 408	2 212	697

Note 9 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser på forfall, eller ikke evner å finansiere sine eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlig økning i kostnadene.

Konsernets rammeverk for styring av likviditetsrisiko gjenspeiler konsernets konservative risikoprofil, og konsernet styrer likviditetsrisikoen ved å til enhver tid ha en tilstrekkelig andel likvide reserver, samtidig som finansieringen er diversifisert og langsiktig. Diversifisering oppnås gjennom spredning av innlån på ulike markeder, løpetider og instrumenter. Konsernet har som mål å kunne overleve i tolv måneder uten tilgang på ny finansiering samtidig som boligpriser faller med 30 prosent. Banken skal i samme periode tilfredsstillende minstekrav til LCR. Det foretas stresstesting på ulike løpetider for bankspesifikk krise, systemkrise samt en kombinasjon av disse, og det er etablert en beredskapsplan for håndtering av ulike likviditetskriser.

Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av bankens innlån var 3,7 (3,6) år ved utgangen av 3. kvartal 2021. Total LCR var på samme tidspunkt 144,6 (152,0) prosent.

Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
- Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

Konsern

30.09.2021	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	1 148	0	1 148
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	24 338	0	24 338
- Fastrentelån til kunder	0	0	6 310	6 310
- Egenkapitalinstrumenter	422	0	269	691
- Boliglån	0	0	69 379	69 379
Sum eiendeler	422	25 485	75 957	101 864
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	540	0	540
- Verdipapirgjeld	0	2 349	0	2 349
Sum forpliktelser	0	2 888	0	2 888
30.09.2020				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	3 316	0	3 316
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	20 786	0	20 786
- Fastrentelån til kunder	0	0	6 363	6 363
- Egenkapitalinstrumenter	335	0	320	655
- Boliglån	0	0	65 697	65 697
Sum eiendeler	335	24 102	72 379	96 817
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	827	0	827
- Verdipapirgjeld	0	3 147	0	3 147
Sum forpliktelser	0	3 974	0	3 974
31.12.2020				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	2 212	0	2 212
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	20 999	0	20 999
- Fastrentelån til kunder	0	0	6 331	6 331
- Egenkapitalinstrumenter	349	0	267	616
- Boliglån	0	0	66 330	66 330
Sum eiendeler	349	23 211	72 928	96 488
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	697	0	697
- Verdipapirgjeld	0	3 050	0	3 050
Sum forpliktelser	0	3 747	0	3 747

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige og disse prisene representerer faktiske og regelmessige markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs eller New York Stock Exchange.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked beregnes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der de er tilgjengelig og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument vurderes å være observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom én eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter i nivå 2 og 3 inkluderer:

- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve.
- Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er bestemt ved å se på nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkurs på balansedagen.
- Virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner (eiendeler og forpliktelser) er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på en avkastningskurve sammensatt av observerbar rentekurve og en indikert kredittspread på utsteder fra Nordic Bond Pricing, Refinitiv prissettingstjeneste, Bloomberg eller anerkjente meglerhus.
- Virkelig verdi av fastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med en observerbar rentekurve med tillegg for et beregnet markedsplålag.
- Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap.
- Andre teknikker, slik som multiplikatormodeller, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

Følgende tabeller presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3:

31.12.2020-30.09.2021	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Sum
Inngående balanse	6 331	267	66 330	72 928
Investeringer i perioden	1 348	1	14 456	15 805
Salg/innløsning i perioden	-1 269	-5	-11 416	-12 690
Gevinst eller tap ført i resultatet	-100	6	5	-89
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	3	3
Utgående balanse	6 310	269	69 379	75 957
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	-100	6	5	-89

31.12.2019-30.09.2020	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Sum
Inngående balanse	6 765	299	59 865	66 929
Investeringer i perioden	664	0	27 255	27 919
Salg/innløsning i perioden	-1 225	-1	-21 421	-22 647
Gevinst eller tap ført i resultatet	159	21	-14	167
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	12	12
Utgående balanse	6 363	320	65 697	72 379
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	159	21	-14	167

31.12.2019-31.12.2020	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Sum
Inngående balanse	6 765	299	59 865	66 929
Investeringer i perioden	881	0	15 934	16 815
Salg/innløsning i perioden	-1 465	-24	-9 463	-10 952
Gevinst eller tap ført i resultatet	150	-8	-17	126
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	11	11
Utgående balanse	6 331	267	66 330	72 928
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	150	-8	-17	126

Spesifikasjon av virkelig verdi, instrumenter klassifisert i nivå 3:

30.09.2021	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Sum
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6 277	197	69 422	75 895
Virkelig verdi justering	33	72	-43	62
Balanseført verdi	6 310	269	69 379	75 957

30.09.2020	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Sum
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6 221	208	65 745	72 173
Virkelig verdi justering	142	111	-47	206
Balanseført verdi	6 363	320	65 697	72 379

31.12.2020	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Sum
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6 198	200	66 381	72 779
Virkelig verdi justering	133	67	-52	148
Balanseført verdi	6 331	267	66 330	72 928

Sensitivitet, instrumenter klassifisert i nivå 3:

Verdsettelsen av fastrentelån til kunder er basert på avtalt rente med kunden. Utlånene diskonteres med gjeldende rentekurve pluss et estimert markedspåslag. En økning av diskonteringsrenten med ti basispunkter ville ha medført en negativ endring i virkelig verdi på 18 mill. kroner.

Egenkapitalinstrumenter i nivå 3 består for det vesentligste av eierposter i Oslo Kongressenter Folkets Hus AS (56 mill. kroner), Eksportfinans ASA (71 mill. kroner), SpareBank 1 Markets AS (40 mill. kroner) og VN Norge AS (28 mill. kroner). Verdsettelsen av de to førstnevnte er basert på bokført verdi av selskapenes egenkapital justert for mer- og mindreverdier. Basert på takst fra 2010 og senere eksterne verdsettelses er det vurdert å være vesentlige merverdier i eiendomsmassen til Oslo Kongressenter Folkets Hus AS (P/B 3,7). Basert på ekstern verdsettelse i forbindelse med en fisjon i 2012 og etterfølgende egenkapitaltransaksjoner er det vurdert å være noen mindreverdier i Eksportfinans (P/B 0,85). Verdien på aksjeposten i SpareBank 1 Markets er basert på emisjonsprising. Verdien på aksjeposten i VN Norge (tidligere Visa Norge FLI, omdannet til aksjeselskap medio 2018) er basert på verdsettelse av underliggende eiendeler, hvor preferanseaksjer i Visa Inc. er mest vesentlig. Preferanseaksjene i Visa Inc. vil konverteres til omsettelige aksjer senest i 2028. Verdien bestemmes av balansedagens aksjekurs på omsettelige Visa Inc aksjer på NYSE og valutakurs USDNOK samt avtalt konverteringsfaktor for preferanseaksjene. Bruttoverdi er redusert med en likvidtetsrabatt og latent skatt. Preferanseaksjene prises av en ekstern part.

Boliglån med flytende rente klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (FVOCI) blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap. Utlån uten vesentlig kredittrisiko forverring etter første gangs balanseføring har estimert virkelig verdi lik pålydende saldo. For utlån med en vesentlig økning i kredittrisiko etter innvilgelse eller objektive bevis for tap, beregnes forventet tap over instrumentenes levetid på linje med tapsnedskrivning av utlån til amortisert kost. Estimert virkelig verdi settes lik saldo fratrukket beregnet forventet livstidstap. Med gjeldende forutsetninger knyttet til beregning av forventet tap utgjør virkelig verdi-justeringen -43 mill. kroner. Endring vil hovedsakelig knytte seg til estimater på sannsynlighet for tap (PD) og tilhørende konsekvens (LGD), både på porteføljnivå og for enkeltengasjementer.

Note 11 Derivater og motregning

I henhold til IFRS 7 skal det opplyses om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring og hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 Østlandet har tre sett avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater. Mot kunder i person- og bedriftsmarkedet anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. For kunder som driver med tradingvirksomhet aksepteres kun kontantdepot som sikkerhet. Avtalene er unilaterale, det vil si at det kun er kundene som stiller sikkerhet. Mot finansielle institusjoner inngår konsernet standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler. Under ISDA har konsernet inngått tilleggsavtale om kontant sikkerhetsstillelse (CSA) mot 18 institusjonelle motparter. Banken har også inngått avtaler om avregning (clearing) av derivater hvor motpartsrisikoen flyttes til en sentral motpart (clearing house) som beregner behovet for sikkerhetsstillelser. Gjensalgavtaler reguleres av GMRA-avtaler mot motparten. Banken har fem GMRA-avtaler.

I tabellen er sikkerhetsstillelser begrenset til verdien av relaterte instrumenter i balansen. Oversikkerhetsstillelse er dermed ikke inkludert.

Eiendelene og forpliktelsene nedenfor kan motregnes.

Morbank og konsern	Beløp som ikke er nettoppresentert i balansen					
	Brutto finansielle eiendeler/ (forpliktelser)	Nettoført	Netto finansielle eiendeler/ (forpliktelser) i balansen	Finansielle instrumenter	Avgitt/(mottatt) kontantsikkerhet	Netto
30.09.2021						
Derivater som eiendeler	1 148	0	1 148	-352	-671	125
Derivater som forpliktelser	-540	0	-540	352	133	-55
30.09.2020						
Derivater som eiendeler	3 316	0	3 316	-692	-2 365	259
Derivater som forpliktelser	-827	0	-827	692	106	-28
31.12.2020						
Derivater som eiendeler	2 212	0	2 212	-612	-1 450	150
Derivater som forpliktelser	-697	0	-697	612	61	-25

Note 12 Kredittinstitusjoner – fordringer og gjeld

Morbank				Konsern		
31.12.2020	30.09.2020	30.09.2021	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
169	430	385	Utlån og fordringer uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	385	435	168
8 718	10 233	8 615	Utlån og fordringer med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	1 008	2 886	1 407
8 887	10 662	9 000	Sum	1 392	3 321	1 576
132	181	260	Herav avgitte kontantsikkerheter	260	181	132

Morbank				Konsern		
31.12.2020	30.09.2020	30.09.2021	Gjeld til kredittinstitusjoner	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
1 704	2 558	1 098	Lån og innskudd uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	1 111	2 590	1 667
3 425	2 917	3 317	Lån og innskudd med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	3 315	2 915	3 423
5 129	5 475	4 415	Sum	4 427	5 506	5 090
1 557	2 402	727	Herav mottatte kontantsikkerheter	727	2 402	1 557

Note 13 Leieavtaler

Konsernet SpareBank 1 Østlandet har i hovedsak kun husleieavtaler som er identifisert til å falle inn under standarden IFRS 16 Leieavtaler.

Morbank				Konsern		
31.12.2020	30.09.2020	30.09.2021	Bruksrett	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
214	214	192	Bruksrett bygninger 01.01	156	169	169
4	4	3	Indeksregulering av bruksretten	4	4	4
5	5	5	Tilgang bruksrett	10	5	9
9	2	0	Justering opsjoner	2	2	10
39	30	28	Avskrivninger	26	26	37
192	196	173	Utgående balanse bruksrett	146	155	156

31.12.2020	30.09.2020	30.09.2021	Leieforpliktelen	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
216	216	198	Leieforpliktelse bygninger 01.01	161	170	170
4	4	3	Indeksregulering av leieforpliktelsen	4	4	4
5	5	5	Nye avtaler i perioden	10	5	9
9	2	0	Justering opsjoner	2	2	10
41	30	30	Avdrag på balanseførte leieavtaler	28	27	36
5	4	3	Renter på forpliktelsen	3	3	4
198	201	180	Utgående balanse leieforpliktelse*	151	158	161

*I morbank forfaller 38 (40) millioner kroner av leieforpliktelsen innen 12 måneder. Tilsvarende tall i konsernet er 34 (36) millioner kroner.

31.12.2020	30.09.2020	30.09.2021	Resultateffekter	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
5	4	3	Rentekostnad	3	3	4
39	30	28	Avskrivninger	26	26	37
44	34	32	Sum kostnader leieavtaler	29	29	41

Konsernet har ikke benyttet seg av hastendringene som ble gjort i IFRS 16 som følge av COVID-19.

Note 14 Andre eiendeler

Morbank				Konsern		
31.12.2020	30.09.2020	30.09.2021		30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
273	273	273	Kapitalinnskudd pensjonskasse	273	273	273
35	41	41	Opptjente ikke mottatte inntekter	41	42	36
91	22	54	Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	141	115	158
24	-2	23	Uoppgjorte handler	23	-2	24
82	201	163	Øvrige eiendeler	392	410	255
505	534	554	Andre eiendeler	870	837	746

Note 15 Innskudd fra og gjeld til kunder

Morbank				Konsern		
31.12.2020	30.09.2020	30.09.2021		30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
48 689	48 332	50 974	Lønnstakere o.l	50 974	48 332	48 689
6 798	6 959	7 835	Offentlig forvaltning	7 835	6 959	6 798
1 140	1 246	1 399	Primærnæringer	1 399	1 246	1 140
454	479	474	Trebearbeidende industri	474	479	454
1 153	1 002	1 094	Annen industri	1 094	1 002	1 153
2 186	2 078	2 027	Bygg og anlegg	2 027	2 078	2 186
105	108	116	Kraft- og vannforsyning	116	108	105
2 199	2 159	2 718	Varehandel	2 718	2 159	2 199
369	378	537	Hotell- og restaurantdrift	537	378	369
3 958	4 648	4 924	Eiendomsdrift	4 924	4 648	3 958
17 244	16 812	17 607	Forretningsmessig tjenesteyting	17 554	16 768	17 214
1 348	1 339	1 613	Transport og kommunikasjon	1 613	1 339	1 348
85 643	85 540	91 318	Innskudd fra kunder	91 265	85 496	85 613

Note 16 Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

Morbank og konsern

Endring i verdipapirgjeld	30.09.2021	Emittert	Forfalt / innløst	Øvrige endringer	31.12.2020
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	29 902	5 139	-7 638	2 202	30 200
Etterstilt senior obligasjonsgjeld, nominell verdi	5 500	3 000	0	0	2 500
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 300	0	0	0	1 300
Opptjente renter	187	0	0	3	184
Verdijusteringer *	797	0	0	-1 274	2 070
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	37 686	8 139	-7 638	931	36 254

*) Herav urealisert agio på MNOK - 813 i perioden og MNOK 530 akkumulert.

Endring i verdipapirgjeld	30.09.2020	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2019
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	31 882	3 081	-3 642	-520	32 964
Etterstilt senior obligasjonsgjeld, nominell verdi	2 500	2 500	0	0	0
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 300	0	0	0	1 300
Opptjente renter	187	0	0	-48	235
Verdijusteringer	3 304	0	0	2 767	537
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	39 174	5 581	-3 642	2 199	35 036

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2020	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2019
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	30 200	3 081	-4 992	-853	32 964
Etterstilt senior obligasjonsgjeld, nominell verdi	2 500	2 500	0	0	0
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 300	0	0	0	1 300
Opptjente renter	184	0	0	-51	235
Verdijusteringer	2 070	0	0	1 533	537
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	36 254	5 581	-4 992	629	35 036

Note 17 Annen gjeld og balanseført forpliktelse

Morbank			Konsern		
31.12.2020	30.09.2020	30.09.2021	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
73	15	45	79	45	107
33	36	29	25	36	33
83	83	81	81	83	83
69	51	69	75	57	74
0	46	0	0	46	0
198	201	180	151	158	161
174	295	359	455	425	281
631	728	763	867	850	739

Note 18 Egenkapitalbevis og eierstruktur

Morbank

	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
Egenkapitalbevis	5 791	5 791	5 791
Utjevningsfond ²⁾	4 255	3 535	3 269
Avsatt utbytte og annen eierandelskapital ³⁾	352	0	555
Overkursfond	848	848	848
A. Sum eierandelskapital	11 246	10 175	10 463
Grunnfond ²⁾	4 475	4 166	4 053
Avsatt kundeutbytte og gaver ³⁾	231	0	237
Gavefond ¹⁾	24	30	29
Annen innskutt egenkapital	166	166	166
B. Sum grunnfondskapital	4 896	4 363	4 485
Fond for urealiserte gevinster	418	360	320
Sum annen egenkapital	418	360	320
Hybridkapital	1 000	650	650
Sum egenkapital	17 560	15 547	15 918
Sum egenkapital til utdeling:			
Eierandelsbrøk A/(A+B) etter disponering	69,7 %	70,1 %	70,0 %
EK-bevis utstedt	115 829 789	115 829 789	115 829 789
Gjennomsnittlig EK-bevis	115 829 789	115 829 789	115 829 789

1) Gavefondet er omklassifisert fra annen egenkapital til grunnfondskapital.

2) Renter på hybridkapital er omklassifisert fra annen egenkapital og fordelt på grunnfond og utjevningsfond etter eierbrøken.

3) Representantskapet vedtok 25. mars 2021 et utbytte på 555 mill. kroner (tilsvarende 4,79 per egenkapitalbevis), et kundeutbytte på 231 mill. kroner og avsetning til gavemidler på 6 mill. kroner av bankens overskudd for 2020. Dette gir en utdelingsgrad på 50 prosent av majoritetens andel av konsernresultatet i tråd med bankens langsiktig orienterte utbyttepolitikk. Utbetalingen ble foreslått gjennomført i to omganger. Styret i SpareBank 1 Østlandet besluttet 28. oktober 2021 å anvende fullmakten fra representantskapet til å utbetale resterende utbytte for regnskapsåret 2020. Beslutningen var basert på en vurdering fra styret om at utbetaling av resterende utbytte er forsvarlig, med bakgrunn i en vurdering av den makroøkonomiske utviklingen og bankens soliditet.

Den 7. april utbetalte banken et samlet utbytte til egenkapitalbeviserne på 203 mill. kroner, tilsvarende 1,75 kroner per egenkapitalbevis. I henhold til representantskapets disponering av årsresultatet for 2020, vedtok styret i SpareBank 1 Østlandet 28. oktober 2021 en ytterligere utbetaling på 352 mill. kroner, tilsvarende 3,04 kroner per egenkapitalbevis.

Styret i SpareBank 1 Østlandet vedtok også utbetaling av kundeutbytte med inntil 231 mill. kroner. Kundeutbyttet blir utbetalt til kunders konto rundt den 19. november, basert på hvor mye lån og innskudd de har hatt i banken gjennom 2020.

	Q3 2021		Q2 2021		Endring	Type konto
	Antall egenkapitalbevis	Andel i prosent	Antall egenkapitalbevis			
20 største eiere av egenkapitalbevis						
Sparebankstiftelsen Hedmark	60 404 892	52,1%	60 404 892			Ordinær
Landsorganisasjonen i Norge	11 121 637	9,6%	11 121 637			Ordinær
Pareto Invest AS	3 005 949	2,6%	3 028 189	(22 240)	↓	Ordinær
Fellesforbundet	2 101 322	1,8%	2 101 322			Ordinær
Geveran Trading Co LTD	1 952 005	1,7%	1 952 005			Ordinær
Eika Egenkapitalbevis	1 899 590	1,6%	1 842 752	56 838	↑	Ordinær
Odin Norge	1 621 218	1,4%	1 621 218			Ordinær
Danske Invest Norske Institusjoner II	1 600 524	1,4%	1 689 120	(88 596)	↓	Ordinær
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund	1 313 555	1,1%	1 313 555			Ordinær
Landkreditt Utbytte	1 050 000	0,9%	1 100 000	(50 000)	↓	Ordinær
Brown Brothers Harriman & Co.	875 000	0,8%	900 000	(25 000)	↓	Nominee
The Bank of New York Mellon SA/NV	871 545	0,8%	871 545			Nominee
Tredje AP-fonden	804 750	0,7%	804 750			Ordinær
State Street Bank and Trust Comp	747 932	0,6%	771 076	(23 144)	↓	Nominee
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon	701 169	0,6%	734 607	(33 438)	↓	Ordinær
Spesialfondet Borea Utbytte	674 205	0,6%	635 595	38 610	↑	Ordinær
Fagforbundet	622 246	0,5%	622 246			Ordinær
Brown Brothers Harriman & Co.	568 688	0,5%	568 688			Nominee
JPMorgan Chase Bank, London	544 401	0,5%	544 401			Nominee
Pareto AS	522 681	0,5%	522 681			Ordinær
Sum 20 største eiere av egenkapitalbevis	93 003 309	80,3%	93 150 279	(146 970)		
<i>Øvrige eiere</i>	<i>22 826 480</i>	<i>19,7 %</i>	<i>22 679 510</i>	<i>146 970</i>		
Totalt antall EK-bevis	115 829 789	100,0%	115 829 789			

Note 19 Netto renteinntekter

Morbank

	30.09.2021				30.09.2020				31.12.2020			
	Vurdert til virkelig verdi over resultatet	Vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt	Vurdert til virkelig verdi over resultatet	Vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt	Vurdert til virkelig verdi over resultatet	Vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt
Renteinntekter												
Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	76	76	0	0	122	122	0	0	151	151
Renter av utlån til og fordringer på kunder	0	961	835	1 796	0	1 143	976	2 120	0	1 471	1 253	2 724
Sum renteinntekter effektiv rentes metode	0	961	911	1 871	0	1 143	1 098	2 241	0	1 471	1 404	2 875
Renter av utlån til og fordringer på kunder	129	0	0	129	142	0	0	142	187	0	0	187
Renter av sertifikater og obligasjoner	126	0	0	126	184	0	0	184	221	0	0	221
Andre renteinntekter	-81	0	0	-81	-120	0	0	-120	-141	0	0	-141
Sum andre renteinntekter	174	0	0	174	207	0	0	207	268	0	0	268
Sum renteinntekter	174	961	911	2 046	207	1 143	1 098	2 448	268	1 471	1 404	3 143
Rentekostnader												
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	22	22	0	0	45	45	0	0	53	53
Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	228	228	0	0	531	531	0	0	618	618
Renter på utstedte verdipapirer	45	0	275	320	59	0	335	395	76	0	425	501
Renter på ansvarlig lånekapital	0	0	17	17	0	0	25	25	0	0	30	30
Avgifter til bankenes sikringsfond	0	0	39	39	0	0	38	38	0	0	49	49
Andre rentekostnader	0	0	3	3	0	0	4	4	0	0	5	5
Sum rentekostnader	45	0	585	630	59	0	977	1 037	76	0	1 180	1 256
Sum netto renteinntekter	129	961	326	1 416	147	1 143	120	1 411	192	1 471	225	1 887

Konsern

	30.09.2021				30.09.2020				31.12.2020			
	Vurdert til virkelig verdi over resultatet	Vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt	Vurdert til virkelig verdi over resultatet	Vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt	Vurdert til virkelig verdi over resultatet	Vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt
Renteinntekter												
Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	19	19	0	0	32	32	0	0	38	38
Renter av utlån til og fordringer på kunder	0	955	1110	2 066	0	1140	1290	2 429	0	1465	1664	3 129
Sum renteinntekter effektiv rentes metode	0	955	1130	2 085	0	1140	1321	2 461	0	1465	1702	3 167
Renter av utlån til og fordringer på kunder	129	0	0	129	142	0	0	142	187	0	0	187
Renter av sertifikater og obligasjoner	126	0	0	126	184	0	0	184	221	0	0	221
Andre renteinntekter	-81	0	0	-81	-120	0	0	-120	-141	0	0	-141
Sum andre renteinntekter	174	0	0	174	207	0	0	207	268	0	0	268
Sum renteinntekter	174	955	1 130	2 259	207	1 140	1 321	2 668	268	1 465	1 702	3 436
Rentekostnader												
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	22	22	0	0	45	45	0	0	53	53
Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	229	229	0	0	533	533	0	0	621	621
Renter på utstedte verdipapirer	45	0	275	320	59	0	335	395	76	0	425	501
Renter på ansvarlig lånekapital	0	0	17	17	0	0	25	25	0	0	30	30
Avgifter til bankenes sikringsfond	0	0	39	39	0	0	38	38	0	0	49	49
Andre rentekostnader	0	0	3	3	0	0	4	4	0	0	4	4
Sum rentekostnader	45	0	586	631	59	0	980	1 039	76	0	1 182	1 258
Sum netto renteinntekter	129	955	544	1 628	147	1 140	342	1 628	192	1 465	521	2 177

Note 20 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke intrådt hendelser etter balansedagen som er av vesentlig betydning for det avlagte delårsregnskapet.

Resultater fra kvartalsregnskapene

Konsern	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv
<i>(Isolerte tall i mill. kroner)</i>	2021	2021	2021	2020	2020	2020	2020	2019	2019
Renteinntekter	764	749	746	768	780	839	1 048	1 023	981
Rentekostnader	212	207	211	219	244	341	454	438	427
Netto renteinntekter	552	542	535	549	536	498	594	584	554
Provisjonsinntekter	400	387	351	389	380	277	314	332	336
Provisjonskostnader	36	34	35	40	36	32	35	37	40
Andre driftsinntekter	50	62	62	57	49	56	64	37	54
Netto provisjons- og andre inntekter	414	416	379	406	392	300	343	333	350
Utbytte fra aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	0	9	11	29	1	0	12	0	0
Resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	109	111	59	63	88	128	115	-1	44
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	88	62	38	55	45	185	-175	12	59
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	198	181	108	146	133	314	-48	11	103
Sum inntekter	1 163	1 139	1 021	1 102	1 061	1 112	889	928	1 007
Personalkostnader	279	283	284	285	269	255	274	274	267
Avskrivninger	31	30	31	33	33	32	34	32	30
Andre driftskostnader	164	178	170	186	163	160	178	183	161
Sum driftskostnader	473	492	485	504	465	447	487	490	457
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	690	647	536	598	596	665	402	439	550
Tap på utlån og garantier	-16	11	-18	1	47	130	151	33	24
Driftsresultat før skatt	706	637	554	597	549	535	251	406	526
Skattekostnad	144	121	114	131	111	97	-16	114	116
Resultat etter skatt	561	516	439	466	438	438	266	291	409
	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv
	2021	2021	2021	2020	2020	2020	2020	2019	2019
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning ¹⁾	12,6 %	12,1 %	10,6 %	11,3 %	10,9 %	11,3 %	6,9 %	7,3 %	10,7 %
Netto renteinntekter (rentenetto) ²⁾	1,41 %	1,44 %	1,46 %	1,48 %	1,44 %	1,38 %	1,72 %	1,71 %	1,64 %
Kostnadsprosent ³⁾	40,7 %	43,2 %	47,5 %	45,7 %	43,8 %	40,2 %	54,7 %	52,7 %	45,4 %
Balansetall									
Brutto utlån til kunder	119 511	118 132	114 037	113 368	113 624	112 381	108 811	107 035	104 037
Brutto utlån til kunder inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	170 369	167 290	162 567	161 259	160 993	157 956	153 846	150 688	147 310
Utlånsvekst siste 12 mnd ¹⁾	5,2 %	5,1 %	4,8 %	5,9 %	9,2 %	10,5 %	10,2 %	8,2 %	5,9 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	5,8 %	5,9 %	5,7 %	7,0 %	9,3 %	9,4 %	9,0 %	7,5 %	6,6 %
Utlånsvekst siste kvartal ¹⁾	1,2 %	3,6 %	0,6 %	-0,2 %	1,1 %	3,3 %	1,7 %	2,9 %	2,3 %
Utlånsvekst siste kvartal inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	1,8 %	2,9 %	0,8 %	0,2 %	1,9 %	2,7 %	2,1 %	2,3 %	2,1 %
Innskudd fra kunder	91 265	92 551	87 476	85 613	85 496	85 481	79 901	78 494	76 866
Innskuddsdekning ¹⁾	76,4 %	78,3 %	76,7 %	75,5 %	75,2 %	76,1 %	73,4 %	73,3 %	73,9 %
Innskuddsdekning inklusive lån overført til kredittforetak ¹⁾	53,6 %	55,3 %	53,8 %	53,1 %	53,1 %	54,1 %	51,9 %	52,1 %	52,2 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	6,7 %	8,3 %	9,5 %	9,1 %	11,2 %	10,5 %	10,4 %	9,8 %	9,4 %
Innskuddsvekst siste kvartal	-1,4 %	5,8 %	2,2 %	0,1 %	0,0 %	7,0 %	1,8 %	2,1 %	-0,6 %
Kvartalsvis gjennomsnittlig forvaltningskapital	154 780	152 681	148 096	147 486	148 048	145 392	139 184	135 676	133 711
Forvaltningskapital	154 316	155 243	150 118	146 074	148 898	147 197	143 586	134 783	136 568
Forretningskapital ¹⁾	205 175	204 401	198 648	193 964	196 267	192 772	188 621	178 436	179 841
Tap og mislighold									
Tap på utlån i perioden i prosent av brutto utlån ¹⁾	-0,1 %	0,0 %	-0,1 %	0,0 %	0,2 %	0,5 %	0,6 %	0,1 %	0,1 %
Soliditet									
Ren kjernekapitaldekning	18,0 %	17,8 %	17,8 %	17,8 %	17,3 %	17,1 %	17,0 %	17,2 %	16,7 %
Kjernekapitaldekning	19,4 %	18,8 %	18,8 %	18,8 %	18,3 %	18,2 %	17,7 %	17,9 %	17,7 %
Kapitaldekning	21,3 %	20,7 %	20,7 %	20,8 %	20,2 %	20,1 %	19,6 %	19,8 %	19,7 %
Netto ansvarlig kapital	17 899	17 242	16 793	16 704	16 502	16 418	15 883	15 444	15 685

1) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

2) Rentenetto i kvartalet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i perioden.

3) Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter (isolert for kvartalet).

Alternative resultatmål

SpareBank 1 Østlandet sine alternative resultatmål (APM) er utarbeidet i henhold til ESMA sine retningslinjer for APM-er og er nøkkeltall som har til hensikt å gi nyttig tilleggsinformasjon til regnskapet. Disse nøkkeltallene er enten justerte nøkkeltall eller nøkkeltall som ikke er definert under IFRS eller annen lovgivning og er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare med tilsvarende nøkkeltall hos andre selskaper. APM-ene har ikke til hensikt å være et substitutt for regnskapstall som utarbeides etter IFRS og skal heller ikke tillegges mer vekt enn disse regnskapstallene, men har blitt inkludert i den finansielle rapporteringen for å gi en fylldigere beskrivelse av bankens prestasjoner. Videre representerer APM-ene viktige måltall for hvordan ledelsen styrer virksomheten.

Ikke-finansielle nøkkeltall og finansielle nøkkeltall som er regulert av IFRS eller annen lovgivning er ikke definert som APM-er. SpareBank 1 Østlandets APM-er benyttes både i oversikten over hovedtall og i styrets beretning, samt i regnskapspresentasjoner og prospekter. Alle APM-er vises med tilsvarende sammenligningstall for tidligere perioder.

Utlåns- og innskuddsmarginer for morbanken beregnes i forhold til daglig gjennomsnitt av utlån til- og innskudd fra kunder. For alle andre hovedtall og APM-er som beregnes ved hjelp av gjennomsnittlige balansestørrelser, så beregnes gjennomsnittlig balansestørrelse som gjennomsnittet av inngående balanse for den aktuelle perioden og utgående balanse for hvert av kvartalene i perioden.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Resultat etter skatt inklusiv renter hybridkapital	Resultat etter skatt - Renteutgifter på hybridkapital
	Nøkkeltallet viser Resultat etter skatt korrigert for renter på hybridkapital. Hybridkapital er ihht. IFRS er klassifisert som egenkapital og renteutgifter på hybridkapitalen føres derfor som en egenkapitaltransaksjon. Hybridkapitalen har mange likhetstrekk med gjeldsposter og skiller seg fra annen egenkapital ved at den er rentebærende og har ikke rett på utbyttebetalinger. Nøkkeltallet viser hva resultat etter skatt ville vært dersom renteutgiftene knyttet til hybridkapitalen hadde vært resultatført.
Egenkapitalavkastning etter skatt	$\frac{(\text{Resultat etter skatt} - \text{Renteutgifter på hybridkapital}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital} - \text{Gjennomsnittlig hybridkapital}}$
	Egenkapitalavkastning etter skatt er et av SpareBank 1 Østlandet sine viktigste finansielle måltall og gir relevant informasjon om foretakets lønnsomhet ved at den måler driftens lønnsomhet i forhold til investert kapital i virksomheten. Resultatet korrigeres for renter på hybridkapital, som ihht IFRS er klassifisert som egenkapital, men som i denne sammenheng er mer naturlig å behandle som gjeld da hybridkapitalen er rentebærende og ikke har rett på utbyttebetalinger.
Underliggende bankdrift	Res. før tap – Nto. res. fra finansielle eiendeler og forpliktelser – Ekstraordinære poster
	Resultat av underliggende bankdrift gir relevant informasjon om lønnsomheten av bankens kjernevirksomhet.
Kostnadsprosent	$\frac{\text{Sum driftskostnader}}{\text{Sum inntekter}}$
	Dette nøkkeltallet gir informasjon om sammenhengen mellom inntekter og kostnader, og er et nyttig måltall for å vurdere kostnadseffektiviteten til foretaket. Beregnes som sum driftskostnader dividert med sum inntekter.
Utlånsmargin	Vektet gjennomsnittlig kunderente på utlån til kunder og utlån overført til kredittforetak - Gjennomsnittlig NIBOR 3 MND
	Utlånsmargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes utlånsvirksomhet. Utlån overført til kredittforetak inkluderes i utvalget da dette inngår i den totale utlånsvirksomheten.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Innskuddsmargin	Gj. snittlig NIBOR 3 MND – Vektet gj. snittlig kunderente på innskudd fra kunder
	Innskuddsmargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes innskuddsvirksomhet.
Netto rentemargin	Utlånsmargin + Innskuddsmargin
	Netto rentemargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes samlede utlåns- og innskuddsvirksomhet. Utlån overført til kredittforetak inkluderes i utvalget da dette inngår i den totale utlånsvirksomheten.
Netto renteinntekter inklusiv provisjoner fra kredittforetak	Netto renteinntekter + Provisjonsinntekter fra kredittforetak
	Utlån overført til kredittforetak er en del av den totale utlånsvirksomheten, men inntekter og kostnader forbundet med disse utlånene inntektsføres som provisjonsinntekter. Nøkkeltallet presenteres da det gir et godt bilde på netto inntekter fra den samlede utlåns- og innskuddsvirksomheten.
Forvaltningskapital	Sum eiendeler
	Forvaltningskapital er et innarbeidet bransjespesifikt navn på sum eiendeler
Forretningskapital	Sum eiendeler + Lån overført til kredittforetak
	Forretningskapital er et innarbeidet bransjespesifikt navn på sum eiendeler med tillegg av lån overført til kredittforetak som inngår i utlånsvirksomheten.
Brutto utlån inklusiv utlån overført til kredittforetak	Utlån til og fordringer på kunder + Lån overført til kredittforetak
	Utlån overført til kredittforetak er fraregnet balansen, men inngår i den totale utlånsvirksomheten.
Innskuddsdekning	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Innskuddsdekning gir relevant informasjon om SpareBank 1 Østlandets finansieringsmiks. Innskudd fra kunder representerer en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet og nøkkeltallet gir viktig informasjon om bankens avhengighet av markedsfinansiering.
Innskuddsdekning inklusiv utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}$
	Innskuddsdekning gir informasjon om finansieringsmiks av den totale utlånsvirksomheten. Innskudd fra kunder representerer en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet og nøkkeltallet gir viktig informasjon om den totale utlånsvirksomhetens avhengighet av markedsfinansiering.
Utlånsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Brutto utlån til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i bankens utlånsvirksomhet.
Utlånsvekst siste 12 måneder inklusiv utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Bto. utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}{\text{Bto. utlån til kunder for 12 mnd. siden} + \text{Lån overf. til kred. foret. for 12 mnd. siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i bankens totale utlånsvirksomhet. Banken benytter kredittforetakene som finansieringskilde, og nøkkeltallet inkluderer lån overført til kredittforetakene for å synliggjøre aktiviteten og veksten i den totale utlånsvirksomheten inklusiv disse lånene.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Innskuddsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i innskuddsvirksomheten som er en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet.
Tap på utlån i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Tap på utlån og garantier}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet angir resultatført tapskostnad i forhold til brutto utlån og gir relevant informasjon om hvor store tapskostnader foretaket har i forhold til utlånsvolumet. Dette gir nyttig tilleggsinformasjon til resultatført tapskostnad da kostnaden også sees i sammenheng med utlånsvolumet og er dermed bedre egnet som et sammenligningstall mot andre banker.
Utlån og forpliktelser i trinn 2 i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Utlån og forpliktelser i trinn 2})}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Utlån og forpliktelser i trinn 3 i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Utlån og forpliktelser i trinn 3})}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Brutto misligholdte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto misligholdte engasjement over 90 dager}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Brutto øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjement som ikke er misligholdt}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Netto misligholdte engasjement} + \text{Netto andre tapsutsatte engasjement}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Avsetningsgrad for misligholdte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på misligholdte engasjementer}}{\text{Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Avsetningsgrad for øvrige tapsutsatte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på øvrige tapsutsatte engasjementer}}{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjementer}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Egenkapitalprosent	$\frac{\text{Sum egenkapital}}{\text{Sum eiendeler}}$
	Nøkkeltallet gir informasjon om den uvektede soliditeten til selskapet.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern	$\frac{(\text{Sum EK} - \text{Minoritetsinteresser} - \text{Hybridkapital}) \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Antall utstedte egenkapitalbevis}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital per egenkapitalbevis. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnet som egenkapitalbeviserens andel av egenkapitalen ved utløpet av perioden dividert på antall egenkapitalbevis.</p>
Pris/resultat per EK-bevis	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Resultat per egenkapitalbevis} \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om inntjeningen per egenkapitalbevis sett opp mot børskurs på det aktuelle tidspunkt, noe som gir mulighet for å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnes som børskurs per egenkapitalbevis dividert på annualisert resultat per egenkapitalbevis.</p>
Pris/bokført egenkapital	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital per egenkapitalbevis sett opp mot børskurs på gitt tidspunkt. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnet som børskurs per egenkapitalbevis dividert på bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern (se definisjonen av dette nøkkeltallet over).</p>
Gjennomsnittlig LTV (Loan to value)	$\frac{\text{Gjennomsnittlig lånebeløp på utlån til kunder}}{\text{Gjennomsnittlig markedsverdi på sikekrhetsstilte eiendeler}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om belåningsgraden i utlånsporteføljen og er relevant for å vurdere tapsrisiko i utlånsporteføljen.</p>
Utlån overført til kredittforetak	<p>Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS og som dermed er fra regnet fra balansen</p> <p>Utlån overført til kredittforetak er fraregnet balansen, men inngår i den totale utlånsvirksomheten. Nøkkeltallet brukes for beregning av andre APM-er.</p>
Act/Act	$\frac{\text{Totalt antall dager i året (365 eller 366)}}{\text{Antall dager hittil i år}}$ <p>Act/Act brukes for å annualisere resultatstørrelser som inngår i nøkkeltall. Resultatstørrelser annualiseres i nøkkeltallene for at de skal være sammenlignbare med andre perioders nøkkeltall.</p>
Ekstraordinære poster	<p>Identifiserte kostnader som er vurdert å skyldes engangshendelser</p> <p>Nøkkeltallet brukes til å beregne underliggende bankdrift som er oppført som en egen APM.</p>
Resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis	$\frac{\text{Majoritetens andel av konsernets resultat etter skatt} \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Gjennomsnittlig antall EKB i regnskapsperioden}}$ <p>Nøkkeltallet viser egenkapitalbeviserens andel av resultat etter skatt fordelt per gjennomsnittlig egenkapitalbevis i regnskapsperioden.</p>
Utvannet resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis	$\frac{\text{Majoritetens andel av konsernets resultat etter skatt} \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Gjennomsnittlig antall EKB i regnskapsperioden} + \text{Antall EKB utstedt etter regnskapsperiodens slutt}}$ <p>Nøkkeltallet viser egenkapitalbeviserens andel av resultat etter skatt fordelt på summen av gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis i regnskapsåret med tillegg av antall egenkapitalbevis som er utstedt etter regnskapsperiodens slutt.</p>
Sum driftskostnader korrigeret for restruktureringskostnader	<p>Sum driftskostnader – Restruktureringskostnader</p> <p>Restruktureringskostnader i forbindelse med omorganisering av virksomheten inngår i sum driftskostnader, men disse kostnadene holdes utenfor når virksomheten fastsetter mål for vekst i driftskostnader. Disse kostnadene holdes utenfor for at vekstallene skal være sammenlignbare over tid. Nøkkeltallet presenteres da det gir et godt grunnlag for å beregne underliggende kostnadsvekst.</p>

Finanskalender 2022

Dato	Tema
Fredag 11. februar 2022	4. kvartal 2021: Offentliggjøring av resultat kl 7.30
Torsdag 10. mars 2022	Årsrapport 2021
Torsdag 31. mars 2022	Representantskapsmøte
Fredag 6. mai 2022	1. kvartal 2022: Offentliggjøring av resultat kl 7.30
Torsdag 11. august 2022	2. kvartal 2022: Offentliggjøring av resultat kl 12.00
Fredag 28. oktober 2022	3. kvartal 2022: Offentliggjøring av resultat kl 18.00

*Vi tar forbehold om eventuelle endringer av datoer for offentliggjøring.
Opplysningene er informasjonspliktig etter verdipapirhandelloven § 5-1.*

Stilleperioden varer fra femte bankdag i et nytt kvartal og til kvartalsrapporten blir offentliggjort. I denne perioden vil det ikke være noen kontakt mellom Investor Relations og pressen, investorer, analytikere eller andre markedsaktører.

Kontaktinformasjon

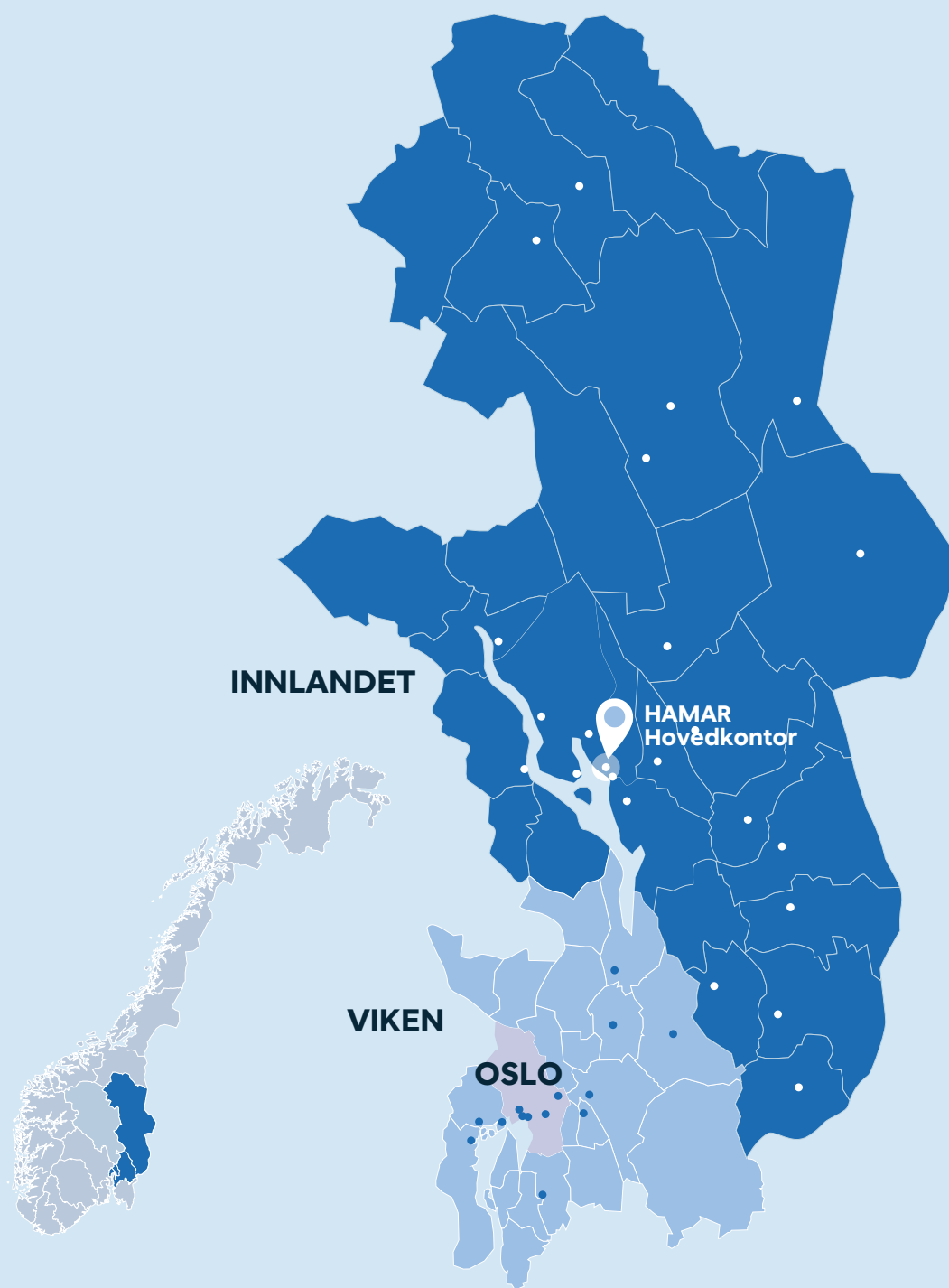
Richard Heiberg
Administrerende direktør
Tel.: +47 902 06 018
richard.heiberg@sb1ostlandet.no

Geir-Egil Bolstad
Finansdirektør
Tel.: +47 918 82 071
geir-egil.bolstad@sb1ostlandet.no

Bjørn-Erik Orskaug
IR-kontakt
Tel.: +47 922 39 185
bjorn-erik.orskaug@sb1ostlandet.no

Konsernadministrasjon

Strandgata 15, 2317 Hamar
Postboks 203, 2302 Hamar
Org. nummer 920 426 530

Telefon

Privat: 915 07040
Bedrift: 915 07050

sb1ostlandet.no

SpareBank
ØSTLANDET